

Filologu biedrības 5. marta 1932 g.
sēdes protokols.

||| Piedalās biedri E. Bles, P. Likums, E. Dīls,
K. Straubergs, Kr. Anētišs, J. V. Bičolis, O. Frimaniš,
M. Riekstiņš, M. Ozoliņa, O. Rudovska, K. Kurcāts, E. Lāms,
N. Purpetere, E. Kundziņa, A. Kirrane, J. Endzelīns,
T. Zalcvalns, L. Ratomane, V. Potinsons, M. Tamuvs, A. Kirc-
kalns, A. Karsons un vairāki viesi.

Sēdi atēlāj priekšnieks E. Bles
un pēc noliktā protokola rīko, ka ievācis priekšlikumu
Tomikas universitātes apmaiņot publicējumim.

Nolemj aizrūkt Tomikas universitātes rīkus ievākot
Filologu biedrības rakstus, apmaiņai pret šīs uni-
versitātes publicējumim, bet ja nākotnē izrādās,
ka šāda apmaiņa nav vēlams, tad to rakstus
arī pārtrauc.

Nolemj apveikt ar telegrammu rakstnieku
Tautmācībai un 35 gadu ^{gabalā} jubileju.

Izvērtinātai par biedriem nākotnē sēdē pi-
teikti: Baltu filologijas studente Ēlla Bērziņa

un haiti filoloģiji student Peteris Ozoliņš.

Nākamā sēdē 9 aprīlī.

Vēstures, ainvestures un mākslas vēstures sekojā pabeikti
~~šādi~~ priekšlasījumi: . sestdien 12 martā plx. 5 p.p. 29 klau,
E. Šturms referāts „Bronzas kultūras sākumi austrumu
Baltijā” un ceturtdiēn 17 martā plx. 7 vak. 39 el.
arch. stud. K. Andermang referāts „Koka tuvertnes
un istabas lietas Latvijā”.

• Vēl priekšnieks rīn, ka pārnāzusi
Eesti Keel 1931 g. 5 burts. un pabeikti pabeigti
no Ukrainy institūts Varkavā un Vācu austrumzemju
biidrite Halle par nosūtīto Filoloģu biidrite
raarsti sanemšanai.

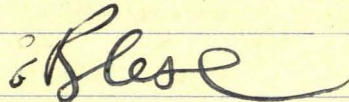
Tad Vold. Sambergis nolasa
~~referātu~~ referātu „Pā kādas kultūras - Mīkēnu
vai Ateņu - pūderējā Honiēns. Teasdi referents
Definē tautas un nācijās jēdrienu. Beidzamo
viņš saprot plašākā noirēmē uzā pirmo. Grūkijs
achaji reprezentē tautu, bet hellēni - nāciju.
Grūkijs tāpēc ir bijis divi galvenie kul-
tūras centri: vecākais Mīkēnu un vēlākais Ateņu.
Fōnija, kas atrodas Grūkijs nomalē, pē re-

referents domām nevar uzskatīt par patstāvīgu kultūras centru, ~~7~~ Būtu grūti iedomāties, ka šai pārējai laukmētā ^{būtu varēja rasties} ~~kurš~~ tik ievērojams darbs, kā Komara poēmas. Šīs poēmas pieder nēl mūsdienīgai kultūrai, kuru tas arī atpazīlo.

Beigās referents priekškaras arī jāiztaujimam par poēmās autoru resp. autoriem un domā, ka tur ir bijusi viena persona, jo grūti iedomāties divus tik vienādu žanri.

Dažas piezīmes un iebildumus pret referenta iekārtim raksturo Rūmīns, A. Bērkalne, E. Dīls un P. Kikauka.

Būdrītas priekšmīms:
Rakstārdis P. Kikauka.

Filologu būdrības valdes sēde.

1932 g. 9 aprīlī plx. 16 1/2 - 17 (Dokāna istaba).

Piedalījās būdrības priekšmīms E. Blese, priekšmīms būdris K. Straubergs, mantsimī J. Kaulinš, un rakstārdis P. Kikauka.

Prīkšmīks E. Blesē proponē ievēlēt par Filologu
bidribas goda biedru bibliofīlu Fāni Miinu, atrīmī-
dams viņa darbus un nopelnus. F. Kaulinš domā,
ka par goda biedrīm vajadzētu ievēlēt tikai persons
ar swiķīm nopelnīm, bet F. Miinā, pēc viņa
domām, par tādū nekūtu urķatams; bez tam tas
mar erot interesējis arī par Filologu bidribu.

K. Straubergs aizrāda E. Blesē priekšlikumu, aizrā-
dīdams, ka Miinam ir tomēr ievērojāmi nopelni
latvīnū kultūras laucā, jo viņš sēcis krāt latvīnū
grāmātas jau tās laucā, kad nevīns vēl par tātām
listām nebomājis un ka viņa bibliotēka agrāk li-
juni vīnīgā, kur interesenti ir varējūši dabūt saģe-
drīgos iedrosumus.

P. Kīkauka principiā piēkrit
F. Kaulina ievākim, bet neel iebildumus pret
ūrosināto priekšlikumu. Pēc tās domas vīnainas
valdes locekli nīmoģis list priekšā sepulei
ievēlēt F. Miinu nākamā sēdē par goda biedru.

Prīkšmīks: *E. Blesē*

Paraksts P. Kīkauka.

Filologu biidrihas 9 aprīļa, 1932 g. sēdes
protokols.

Piodelā biidri: E. Dīls, R. Jürgens, Fr. Adamovičs,
A. Kerina, J. Zariņš, T. Celms, P. Furoničs, J. Endzelīns, J. Rozenskijs,
A. Ābele, K. Strouclerps, A. Karlsons, R. Melniss, J. Freimanis,
Š. Pamppe, O. Rudovska, V. Gutmane, P. Oroliņš, Kr. Anotīš,
Š. Kundringa, A. Līvāne, A. Bērkalne, J. Bičolis, V. Petrusovs,
M. Tamuvs, V. Damberts, ~~un~~ P. Kikauka un daudz nīsu.

Sēdi atklāj prof. E. Bleec un rīng
ka pūnākušos grāmātēs no

Čechu zinātņu un mācēlās akadēmijās (Pragā)

- 1) Almanach české akademie, Ročník XIV - XVIII un XXII - XXI
- 2) Sbornik Filologický (soubor 1x)
- 3) J. Vařica: Staročeské evange liāže
- 4) J. Linda: Jaroslav Šternberg v boji proti tatarům.
- 5) Bibliografie československých prací lingvistických
a filologických za rok 1929, část I

no Jednota českých filologů v Praze

Listy filologické, Ročník 59 v Praze 1932 sešit 1.
no Akademiine Emakelle Selts:

Eesti Keel 1931. № 6.

no Linguistic Society of America:

1) Language Monographs, publ. by the Ling. Soc. of Amer.

~~N~~ N: XI 1932.

2) Language, Vol. VII N: 4. 1931.

Par kārtojum biedrum izēl pieteikto
balto fil. studenti Ēllu Bērziņu un balto fil. studentu
Pēteri Ozoliņu.

Tad priekšmums viņš, ka biedrības ~~valde~~
pēc pārrunām ir nolēmusi lūgt prievā sapulcēi izvēlēties
par goda biedru bibliofilu Jāni Mišinu, kuram apritē
paixt 70 gadi. Prof. F. Endzelīns raicās, vai Mi-
sinš, pašlaik ^{arī} ~~ir~~ ^{raicās} par biedru un vai valdes
lēmums ir bijis vienprātīgs. Priekšmums paskaidro,
ka biedra nauda Mišini ^{un arī daudā iepriekšējo ~~naudu~~ ^{naud}} ~~sai~~ ^{gēlās} gan vēl ~~nav~~ ^{nomaušji}
un valdei absolūtas vienprātības minēti jāitājīmā
nav bijis, bet noticisšs vairākums tomēr bijis.

Saskaņā ar biedrības statūtiem Mišina vēlēšanai par
goda biedru jānotiek nākamā maija sēdē.

Bez tam priekšmums propomē apsvēkt Filologu
biedrības vārdā F. Mišinu viņa jubilejā. Prof.
F. Endzelīns izsakās pret šo priekšlikumu,
turpretim A. Bērzkalne apsvēkšānu aizstāv. Atklātā

balsošanā pret Mising, apsvērkšanu nevienus neuzstājas,
iinēmot prof. F. Indzeliņu, kas balso preti.

Tālāk priekšnieks paziņoja, ka 12-14
rakstu sējuma, kas nūpat iinācis, ūspūrtas arī dāns zu-
latijā vēstules Milēnbacham. Šīs vēstules Filologu biedrībai
nādevuši Milēnbacha pūderīgi. Tapēc, saskanā ar ūpriekšējo
vinošanos, divim Milēnbacha vēliim jāpūrsūts katram
pa minēto sējuma vīnam exemplāram, kur tam nolēmij
arī pūnūht pūteikšanās rakstu.

Par priekšā stāvošo Jura Allunāna
godināšanas sēdi priekšnieks vīno, ka jā jāi lieta
pūdelisūrs arī Fakultāte, tad minēto sūvīnigo sēdi
sarīkos kopā ar Fakultāti Allunāna dūmīnāns dūnā
" (13 maījā). Jā Fakultāti nepūdelīto, tad Fi-
lologu bīdrība vēltis F. Allunāns pūmīnāns sūvū nā-
kamo kārtējo sēdi.

Par bīdrūm pūteikti vēlēšanai nāxamā
sēdē : vēstures studentis Vladislavs Strods.
baltu filolog. studente Edīta Zlksnīle.
germ. filol. studente Lūeijā Felsberga.
vēstures kandidāto Anna Kalnīra.

Pēc tam priv.-Doente A. Karlsonē referē par tēmā

„Iespaidi un roņrojumi Amerikas gara un sudu drīzē”

Ievadā referents atbilst Amerikas vēstures svarīgāko notikumiem. Pirmatnēji Ziemeļamerikas iedzīvotāji astēki un norāpurnainā Majas tauta par savu pagātni neko nezina stāstīt. Astēki ir bijuši mērnieki un upurējumi arī ciloņus. Viņu galvenais dāvs, Quetzalcoatl, pēc kādas teikas, ir aizbraucis uz austrumiem, apsolotus veikt atgriešanās. 1492 g. indiāņi redzēja austrumu pierastie turojums 3 kuģus, kur brauca spāņu Kolumba vadībā. Spāņi drīz iekarēja plašs apgabals, pēc viņiem nāca hollāndiņi, franči un angļi. Pēdējie arī iegūta saas kundrības pār viņu Ziemeļameriku. Vēlāk angļi kolonijas, atstājot no metropoles, tapa par patstāvīgu valsti, sākotnēji sākumā no 13, vēlāk no 48 štātiem.

Pārīdama un tagadējo Ameriku un tās skolām, referents atzīmē, ka viens no galvenim audzināšanas mērķiem tur ir attīstīt un uaudrināt patstāvības garu. Bez tam iegūta tiek virzīta uz praktisko pusē. Ne tikai skolā, bet arī mājā jānātrā pierādina strādāt darādas darbus. Tomēr netiekot aizmirsti arī klasiskā iegūta. Tikai valodu

īrunu referenti atrod par ierakstiem, amerikāņi vispārīgi xāji
prot sūstāri valoda un šai zīmā aptrino pierādījumus.

Amerikas skolotājiem, ja tie grib sasniegt elgas
paaugstinājumu, laicis pa laicam jāmeklās dāsi ūni-
vertitātes kuris, jō partār liskāts, ka ka kas nuko jānu
nemācās, saskingst un nupēj skolai dot jānuuo irosinā-
jūmus.

Beigāi referente pastāsta arī par lekeijām,
ko viņa Amerikā nolānījū, gan mūgdama informāciju
par Latvijā, gan arī runādama par vīdhuiskim tematiem.

Tā, piemēram, Pensilvānijas ūniversitāte viņa nolānījū
lexeiji par latvisi valoda intonācijām.

Prisūnēis *Bleze*

Skritārs *P. Blikaus*

Filologu bēdribas ^{maija} 7 ~~apriļa~~ 1932 g. sēdes
protokols.

Pēdālijās bēdri: *Ē. Bleze, A. Bērzkalns, L. Adamovičs,*
M. Arons, J. Kauliņš, K. Dravins, J. Bičolis, K. Ancitš,
Z. Birniece, L. Millere, P. Ozoliņš, J. Kalniņš, O. J. Freimanis,
J. Endzelins, A. Kalniņa, H. Samts, M. Rolmans, Ē. Elksnīte,

E. Lāms, B. Bērziņš, I. Kundring, A. Kivram, M. Tamurs,
L. Ratermane, M. Lepiča, P. Kikaura.

Prīksimā rīnā, ka ^{pūritā} ~~saņemta~~ grāmāts :

Revue des Etudes slaves, tome onzième, fascicules 3 et 4. Paris 1931.

Esti Keel 1932. № 1-2.

Arbeiten des zweiten baltischen Historikertages zu Rovel 1912,
Rovel 1932.

Tūk irvāletī ar aklamāciju ~~irvāletī~~

par bēdriem iepriekšējā sēdī pētīkūtē vēstures studentē
Vladilovs Strods, baltu filologijā studentē Edita Blksnīte,
germāņu filologijā studentē Lūrija Felsberga, vēstures
kandidātē Anna Kalnina.

Irēnirā M. Tamurs pētīc unēnānāi
par bēdri arhāiologijā studentē Edgaru Samtu.

Nāxamā sēdī parvārtā 3 septembrī.

Vēl prīksimā rīnā par Jurgu Allenānā pīmānā sēdī,
kas nolixtā un 13 maijā, un par to, ka rīnā aprācīs
F. Mīrīnā rīnā jubilējā.

Nāxōisais Jēinas kārtības pūnēt

ir F. Mīrīnā rēlēšānā par godā bēdri. Prīksimā F. Blesē

rāksturo F. Mīrīnā kā bibliofīlu un sālēdriem

darbīnīku un ^{leigā} vaicā, vai kādam sālē lītē bēdri

sil kas sakām, Prof. F. Bndrelīns vēlas noskāidrot,

no kādīm avotiem nācis viņojums radiofonā, it kā Mišiny,
Filologu biedrība būtu jau ievēlojusi par biedru. Priekš-
nieks paskaidro, ka ~~bi~~ no biedrības priekšbiji nāds zi-
ņojums nav nācis un ka arī priekšnieks, apņēmis Mi-
siny un šī jūlijs, nav neko izpaudis par biedrības
nodomu rīkot Mišiny par biedru. Būtu darot
aizskatu ~~valdības~~, par Mišiny ir nodots 20
zīmītes, viena ir beļģis preti un trīs atturējies.
Ar to Mišiny ir ievēlots par Filologu biedrības goda
biedru.

Pēc tam A. Bērkalne nolasa
referātu "Somu eposā Kalevalā". Referāts
vispirms aptverta pēsmas sakopotāja Eliasa
Lenrota (Loennrot) dzīvi un darbību, kas
galvenā kārtā izpaudās somu tautas dzīsmu
vākšanā. Šis dārmis Lenrots apvienoja mo-
numentālajā eposā, kas satur pāri par 22 000
rindām un nostādams līdzās Homēra eposam.
Pakarejies ^{īsumā} pēsmas satura referāts rak-
sturo galvenos pēsmas varoņus Veinemeineni,
Uno un c. Viņš atzīmē arī, ka pēsmas
pantmērs ir četrpēdu trokšņi, kas atgādina

mūru lauks, rūmu pantmēru. Pērnas saturs
ir patiesīgi notikumi un Kalevalas varoņi ir
rādāmi līdzās vikingiem.

Beigās referents salīdzina Kale-
valu ar igauņu Kalevipoegu, kas salixts no
lauka pasakām.

Tiklals somu kā igauņu
eposē ieternu jūtama arī latviešu literātūrā.
Tos sev par paraugu ir ņēmis Pumpurs
savā Lāčplīši. Ari Lautenbacha Nēdrīšu
Vidouts saturs viņā atgādina Kalevipoegu.

Sarā pieņemis referenti
izraka prof. F. Endulins un Bičolis.

Priekšnieks

E. Blese

Rakstvedis : P. Kikauks

Filologu biedrības 3 septembra 1932 g.

sēdes protokols.

Piedalās biedri : E. Blese, P. Kikauks, P. Šmits,
A. Tentelis, K. Straubergs, R. Vipers, L. Arbužovs,
A. Karlsons, R. Maloess, O. Rudovska,
P. Ozoliņš, O. Freimanis, F. V. Bičolis, Ginters.

M. Skaidrais, H. Samts, I. Petersons, A. Bērkalne, L. Raker-
M. Štepermanis
mane, (un nairāci vīri).

Sēdi atkalaj prof. E. Blese. Viņš rīno, ka
augsta mēnesi apskicis Filologu biedrības vārdā prof.
Fr. Balodi viņa jubilejā un lūdz sapulei sankei-
onet šo viņa soli, ko tā arī dara. Tad prīxi-
mīks viņo, ka pūnākūšas grāmatas:

(Ūpetatud Eesti seltsi Aastaraamat (Sitzungsberichte der
gelehrten Estnischen Gesellschaft) 1930 un 1931.

Eesti Keel 1932.

Ful. Māgiste. Algsoome I silbi eū Eesti keeles ja algsm
ō ū Kūsimus, Tartu 1932.

Archivum Philologicum, III knyga 1932.

Liėtuviaū tauta 1932 m. knyga IV sasiuvirny 3

Antanas Valaitis. Iė liėtuviaū mokslo draugijōs istorijōs 1932.

Prace Filologiczne tom XV czesc druga 1931 (Warszawa).

Wiadomosci Archeologiczne tom V, VI, VII, VIII, IX.

Liity Filologicxé, roėnik 59, sešit 2-3.

Chronique d' Egypte, janvier 1932.

Language Monographs, Number X march 1932

un Language, volume VIII, Number I march 1932.

No leiėu biedrības „Liėtuviaū

Mokslo Draugijā" (Vilnā) pūnāis priekšlikums
stātis rakstu apmainā. Priekšlikumu pieņem.

Apmēram tāds pats priekšlikums
pūnāis no Čarkovas valsts bibliotēkas (Хар-
ківська Державна Бібліотека ім. В. Г. Коро-
вунко), ^{kas} adresēts prof. F. Indulīnam. Nolemj i-
priekš noskaidrot, kāda saturs grāmatas filo-
logu biedrība varētu saņemt no Čarkovas
valsts bibliotēkas, lai apmainītu pret tām
savus rakstus.

~~Kas~~ Latvijas nacionālā intelektuālās
kooperācijas komisijā (priekšīd. Fr. Belohis) lūdz
Filologu biedrību parinot, vai tā būtu ar
mūru iespējgt minētai intelektuālās kooperā-
cijas komisijai Filologu biedrības rakstu 6
ispīstus exemplarus bez maksas. Šī jautā-
juma iņķiršanu uztic Valdei.

No Lundas (Zvīdrijā) pēsolīti
daži raksti apmainīgai pret Filol. biedrības rakstu
10 un turpmāxim sējumiem. Priekšlikumu
nolemj iņērot.

Institut Naukovo-badawczy Europey

Wschodniej w wilnie lūdi Filologu biidribas lūda-
Darbību periodiskā izdevumā „Balticoslavica”. Pūri-
niski šūte paskaidro, ka air lauka trūcuma un, perso-
nīgi nedar pūdelitē par lūdiestrādnieku un uraiaina
atbaiditē tos, kam lūtu iispeja un uelēšanās tū darit.

Ar aklamāciju un, par lūdiu
ūprūtijsā sēdē pūkeirts arek. štud. Edgaru Samtu.

Pēo lam cand. hist. M. Stepermanis
referē par ^{temati:} „Darīms 16 un 17 gs. Dokumentācija
par Vidzemi un Kurzemi Parīs bibliotēkās un
arhīvos.”

Referents air rāda, ka atrasto
materiales un, sēl nar sistēmātiski sakārtoji,
let grūb snūgt tūrai nūspārēju pārskatu par
tiem.

Kopš 16 gs. franču politikā sāk pūgrūst
nērtbu Livonijai un Kurzemi. Francijā intēresē
Baltijās pūvārste nū tūrai kā tranzīta zeme
tūdrūmībai ar Krievijā, bet air kā atbaiditē
punktā Francijas ūtekmes nūrtūprūtijsānai Bal-
tijās jūnā.

Un Livonijā un Kurzemi a tūkosos

avots referents ~~idēls~~ divās sīkās : iespūstos
avots un rakstos. Iespūsto materiālu gabrenā
krātuve ir La Bibliothèque Nationale un
La Bibliothèque Saint-Génisvère.

No 16 g. rakstīm atimejma da-
nās kronikas un citi apcerējumi, kas itekmējūri
vēlākos 17 g. rakstnīkus. Tā piem. Sebastiana
Münstera (Münster) kosmografija satūn arī tirs-
nijās aprakste. Par Līvoniju runā arī Lezenklajs
un Guarinī.

No franču autorim, kas kā celo-
lāji aprakstijūri Baltijs rums, referents atimē:
Chilobert de Lanny („Voyages et ambassades“),
Gilles le Bourrier dit Berry, Jean Fontenau,
Blaise de Vigenère. No vēsturnīkiem kā
galvenāki minami : Jacques August de
Thou-Thuanus ar savu darbu „L'Histoire
de son temps“ ; Margeret „Etat de
l'Empire de Russie“ Šis Margeret (ir. Maržerē)
ir bijis avantūrists, kas atradās kādu laiku
Mančavā Borisa Godunova dienestā un
vēlāk pārgāja Pseudo-Dimitrijs pusē. Tālo

atāimājami: Pierre d'Avity („Les Etats, Empires etc“,
„Le monde“;), Louis de Hayes (referents ūrunāji Āis),
kuram Rišelje ūdēra noskaidrot ģidrmīatē
ūpējā ar Krīniju un Pēriji caur Līvoniju; François
de la Boulaye le Gouz („Les voyages et observa-
tions“); Henri Louis de Lomenie, comte de
Brienne, kas cēloja pa Vidzemi un Kurzemi un
ar sevišķu sajūsmu aprakstīja savu uzturēšanos
Kurzemes ģeroga pilt. Vēl atūmējams Anglijā
sūtņa Karlisla (Carlisle) cēlojums no Maskā-
nas līdz Rīgai, cēlojums kas iļdris briedēles.
Par Līvonijas zemniekiem autors ūsacās, ka
ti esot vēl vairāk apspriesti nekā Maskavijā,
un pīlīdšina tos grieķu ģīlotim.

Rokraksti liēlā daudumā atro-
damī Franču ārlietu ministrijā arhīvā. Starp
tīm redzamu vēstis ūngm Kolbera Dokumenti (Mélanges
de Colbert), kas dod ūnteresantu ūskatu par
franču politikas nodomim Baltijā jēras pīkratē.
Arhīvā atrodas arī vairāk kā 30 Kurzemes ģeroga vēstis.

Prīksēdētājs: Esles
Rakstfedijs P. Kikauka.

Filologu biedrības valdes sēde,

20 septembrī plēk. II. 1932

Filologu biedrības valdes sēdē, kurā piedalījās priekšnieks E. Bļese, viņa vietnieks un bibliotekārs K. Straulciņš, mācītājs J. Kauliņš un sekretārs P. Kivarkis, nolēma:

1. Izvērtot biedrības „Lietuvai Mokslo draugi” izveikto vēstulēšanu un stāties ar šo biedrību rakstu apmaiņā, nosūtot tai, pret viņām atbilstam grāmatām, divas beidzamās Filol. biedrības rakstu sējumies, aizvadot pavadestulē, ka Filologu biedrība būtu ieinteresēta apmainīties arī agrākām īstevumim (attiecīt latviski).

2. Charkovas valsts bibliotekai, kas prof. J. Indulimam adresēta vēstulē liek piekrist apmainīties unatbūskim īstevumim, nosūkt Filologu biedrības rakstu beidzamo sējumu, ar pamiņojumu, ka Filologu biedrība būtu gatava sūtīt savus rakstus un arī Latvijas universitātes rakstus, ja Charkovas bibliotēka sūtītu pretī atbūcīgus

akadēmiskus ideālus piloloģijās un arheoloģijās nozarē.

3. Parinot Latvijas nacionālās intelektuālās kopdarbības komisijai, ka Filologu biedrība ir ar mēru iesniegt minētai komisijai Filologu biedrības rakstu lūgtos sešus eksemplārus. Šai sakarā tomēr nolēma, ka ja kāds sējums sējums krājumā būtu mazāk par 10 eksemplāriem, tad bez Valdes atļaujas tas nevar tikt ~~nodot~~ iesniegts.

Nolēma arī, ka Filologu biedrības katalogs novietojams pie Fakultātes kataloga, lai tas būtu labāk pieejams.

4. Lundas universitātes bibliotēkas lūgumus nosūst Filologu biedrības rakstu 10to un sekošos sējumus pret darītam pūstotām grāmatām nolēma uvert.

Priekšmāks: Egle

Rakstotājs P. Kikauz

Filologu biedrības 1 oktobra 1932 g.

sēdes protokols.

Piedalās biedri: E. Blesis, F. Kauliņš, Arhuzovs,
Karlsons, Ed. Virza, Austra Pāruse, O. Rudouska,
T. Zids, O. Freimaniš, K. Ančits, M. Zonvels,
E. Dīls, Rātermane, Petersons, Fr. Balodis,
P. Kikauks, un kā vīti Zonvala kds, Sūmans
kds, E. Segerts un daži citi.

Pēc nolikta protokola
sekretārs sniedz pārskatu par biedrības darbību
pagājušā gadā un revīzijas komisijas vārda
runo arī par kases stāvokli. Pārskatu un ziņojumu
sapulce pieņem. Tad pieņem runo, ka nācē jāpre-
zidentu pilnvaras ir izbeigušās un uraicina biedrus
vēlēt jaunus prezidentu locekļus. Atklāta balsošana
par biedrības prezidentu vēl atkal prof. E. Blesis
ar 14 balsīm no nobūstām 19 stāstām
(un par viņu vēstnieku ar tiepat balsīm prof. K.
Straubergu. Ar aklamāciju pieņem un raksturo
gadu šīs pašas amatos pārņēms prezidentu locekļus,
t. i. par rakstvedi P. Kikauks, par mānšini
prof. P. Kauliņš, par šķīlītēkārū K. Straubergu
un par revīzijas komisijas locekļim prof. F. Plāks

un Dr. E. Dīle.

Pateikti par lūdzim nēlēmānai rakāmā sēdē.

K. Sūmans kdr, germ. nod. stud. Vanda Kārkliņa,
klar. fil. stud. Vera Bergis, baltu fil. stud. Eleonora-Trīne
Šmits, baltu fil. stud. Fānis Berziņskis, baltu
fil. stud. Edwards Adamsons; ~~skatītādarņpēkš~~
fil. kand. Fānis Rāčenis; ^{bet tam} ~~hārkān~~ pieteiktas:
cand. phil. anna Ābele - Dārziņa, cand. phil. Olga ^{Abolīna} ~~Abolīna~~,
cand. phil. Elza Bankava, cand. phil. Līdija Birava,
cand. phil. Līdija Būcena, fil. fak. beig. Ludmila Furgelāne,
fil. fak. beig. Mirdra Grae, fil. kand. Vilma Grāvele, fil. fak.
beig. Elsa Grindule, fil. kand. Johanna Harbleichere,
fil. fak. beig. Zelma Hartmane, cand. phil. Elfrīda
Heninga, cand. phil. Elza Faunrens - Beitlere,
fil. fak. beig. Zenta Jūbase, fil. fak. beig. Milda
Kalninga, fil. fak. beig. Milda Kimene, cand. phil.
Apollonija Klingo, cand. phil. Olga Liela,
cand. phil. Alise Oldre, fil. fak. beig. Valija Osis,
cand. phil. Alma Paegle, cand. phil. Regīna Ploša,
cand. phil. Sonja Rabinoviče, fil. fak. beig. Austra
Raudzepe, fil. fak. beig. Zelma Sirsone, cand. phil.
Lūcija Snikere, cand. phil. Erna Strauss, cand. phil.

Alise Tipāne - Erdmane, fil. fak. beig. Edite Vērmāne,
cand. phil. Lilija Vilks-Adamsone.

Pēc tam priekšmiks E. Bleke garākā
vārdnīcā aprūcē Šestedes-Zonvalas (Sjoestedt-Jonval)
kundri, kas kā speciāliste keltu jahtājuma iradusie
Rīgā, lai te nolāstītu ~~daļu~~ referētus par ~~valodu~~ ^{īru}
valodu un folkloru. Viņš tad vārdu šestedes-
Zonvalas kundri, kurā referē par ~~īru~~ ^{īru} valodu
un ~~īru~~ ^{īru} valodas stāvokli (La langue ir-
landaise et la situation linguistique de l'Ir-
lande). Īru valoda pieder pie keltu valodu
gailīšu grupas. Tās veākie piemēri ^{atrodami jau} ~~pirms~~ 3 gs.
pēē k., no 8 gs. ir jau garāki ^(teksti) sākot ar 10 un
11 gs. īru valoda sāk atvīstītis diezgan bagāta
literātūra un vidus laikos īru valoda eksistē līdz
latīņu valodai. Ar angļu-saxnu iebūvumu sākas
jauns laiknēts Īrijā vēsturē. Uzvarētāji sāk
vajāt īru valodu un īriski runāt vrskāta par
norizgurnu. Tomēr, visam tam par spīti, īru
valoda palik Īrijā par valdošo līdz 19 gs.,
kad to sāk vrspiest angļu valoda, ko
panāk ni tikai vairākākārtīgā un sistematiskā

angļu kolonizācijā Īrijā, bet arī pašu īru emigrācija
bada un citu apstākļu dēļ. Tagad īriski runā 7
Īrija grafiets drusku vairāk kā 300.000 cilvēku, kas
sastāda tikai 29% no visu iedzīvotāju skaita (1925g).

Īru valodas stāvokli parliktina vēl dialektiskā
sadrumsitātība, kas neļauj dažādu apgabalu īri-
notājiem saprasties. Priekšā īstā vēl grūts uzdevums
radīt literārisku valodu. Īru auptskolā lasa vēl

angliski, jo nav cilvēku, kas spētu lasīt īru veledā.

Ar Īrija neatkarības iegūšanu daudz kas ir labojies,
tomēr pat īru nacionālistiem, kas spraudumi par
mūri pasargāt īru valodu no vīniskā, tragiskā
kārtā trūkst vienprātība par to, vai kultūriet
laumu vai pilētņuiku valodu kā literārisko valodu.

Arī nelegiskā īru valodas ortografija kavē šīs ve-
loda iplatīšanos. Īru valodas nākotne nav
vēl skaidra un īru patriotim īstā priekšā daudz
darba un eīnas. To liecina arī viņu politiskā

vadonā ^{Devalores?} vīterciens: "Vēglāk ir atbrīvot zemi nekā
atgāinrot valodu!"

Priekšcēdētājs:

Esles

Dokstredis: P. Kikaukas

Filologu biedrības valdes sēde 8. oktobrī 1932 g.

Piedalījās priekšnieks E. Blesē, priekšnieka
nāvēnieks K. Strauberģs, mantinieis J. Kauliņš, sekre-
tārs P. Līkaunģs, klātesot arī dekanam prof.
A. Tentelinim un rezidentam prof. J. Plāksim.

Nolēma lūgt mantinī J. Kauliņģu
saneimt no Kultūras fonda Filologu biedrībai
pūsprietas 1000 latus. Un K. Strauberģe ierosi-
nājumu nolēma grūstīt pū Kultūras fonda ar
lūgumu ~~izņemt~~ pēc papildu pabalsta to
izdošanu segšanai, kas saistīti ar XIII krā-
juma izpūšanu, bet pagaidam trūkstoto
daļu ņemt no Filologu biedrības summām,
tomēr ņē vairāk kā 1500 latus, kas kopā ar
pūsprietas Kultūras fonda summu sastādītu 2500
latus tuvākā krājuma izdošanai.

Tad ~~F. Endzelīnam~~ nolēma vienprātīgi nolēmģ,
ka Filologu biedrības XIII krājums būtu vel-
tijams prof. J. Endzelīnam, un ka šis val-
des lēmums celams pūriekšā apstiprināšanai
tuvākā kārtēģā Filologu biedrības sēdē.

Vēl nolēmģ, ka visi

tie biedri, kas pagājušā Pārības gadā nav
samontājuši biedru naudas, ir skaitāmi par
biedriem, ja viņi šai gadā samaksā savu
biedru naudu. Turpmāk biedru naudas iekasē-
šana notiks pret visnēdramām biedru kartēm.

Priekšnieks: **E. Bļese**

Rakstvedis P. Kikauka.

Filologu biedrības 12. novembra 1932 g.
sēdes protokols.

Piedalās biedri: K. Dravins, J. V. Bičolis,
K. Kurealts, K. Aneitis, J. Freimanis, O. Rudovska,
L. Būcena, N. Purpētere, A. Pārūpe,
E. Elkmīte, A. Kārskalne, L. Rātermane, V. Bergis,
N. Vikmiņš, E. Bļese, P. Kikauka un
lielais skaits vīru.

Pēc nolikuma protokola uzēl
par biedriem iepriekšējā sēdē pildītājos:
Vanda Kārklīne, Vera Bergi, Eleonora-Trīni Smīte,
Jāni Burimski, Eduarda Adamsona, Jāni Rāceni,
Annu Ābeli-Dārzīnu, Olga Ābolīnu, Elza Bankova,

Līdiju Biraou, Līdiju Būceni, Ludmila Jergalāni,
Mārdru Grasi, Vilma Grāvelī, Elza Grīnduli,
Johanna Harbleidleri, Zelma Hartmani, Elfrīda Merīna,
Elza Janzemu-Beitleri, Zenta Fubasi, Mildu Kalnīnu,
Mildu Kimeri, Apollōnija Vlīngo, Olga Lielō,
Alīsi Olderi, Valija Osi, Almu Paeqli,
Regīna Ploši, Sonja Rabinoviča, Austru Raudsepi,
Zelma Sirsoni, Lūcija Snikeri, Erna Strauma,
Alīsi Tipāni-Eidmani, Edīti Vērmāni,
Lilija Vilks-Adamsoni un K. Šūmani.

Pārteikti vēlējamie par biedriem
vīt. stud. Madīrlaas Minčonoks)
nauvais edē: Alīse Driņķele, baltu fil.
stud. Arnolds Apalups, klas. nod. studente
Valija Dambē, klas. nod. studente Elza Stīnkate,
baltu fil. stud. Otomars Vilāns, baltu fil. stu-
dente Elvīra Pētersone, itāliņu val. lektore
Klara Gersoni.

Tad priekšmiks E. Bļese
rino, ka, sakarā ar Valēd edē pieņemto
lēmumu, tū biedri, kas nav nomaksājuši
savu biomu naudu, skaitās par biedriem,
ja viņi tāi gadā nokārto savus maksājumus.

Turpmāk būdi, ~~saņems~~ no maksādāmi savu lieldru
naudu, saņems arī lieldru kartiņas.

Tad priekšnieks rīņo par mināmajām grāmatām:

1. Revue des Etudes slaves, tome douzième, fascicules 1 et 2 (1932).
2. No Masarika universitātes Filozofijas fakultātes:
Vlad. Hoppa Dva základní problémy kantova
kriticismu. Brno 1932.
3. No Amer. fil. žurnāla: Language Dissertations published
by the Linguistic Society of America, Number XI et XII Decemb. 1932.
4. Archivum philologicum, red. Škarobžius, I knyga. 1930.
5. Eerti Keel 1932 (N: 4).
6. No Lunds Universit.: a) Runornas Talmystik, S. Agrell,
b) Zur Frage nach dem Ursprung der Runennamen, Agrell,
c) Die Kirche in Karris von H. Kjellin 1928.

7. Ben Adam būvībai Kultūras fonds pīstītāji 7. Kreica
manuskripts par pūdīkli -oni-, -onja-

Tuvākā valodniecības lekcijai sēde
pīsteikta pēc rīņes nēdelā - 19. novembrī.

Vel ~~Fad~~ priekš rīņo, ka pagājūre
valdes sēdē ir nolēmts veikt nākamo

F. b. p. krājumu prof. J. Endrišinam,
curam februāra mēnesī par 760 sadi.

Sāpūlē šim valdes lēmumam piekrit.

Nākamā rītdienā būs darbs sēdē par-
dota 3 decembrī.

Pēc tam N. Vīksnīnā nolasa
referātu: „Vēsturiskā materiālisma kritika”. Ievadā
referents sniedz dažas ~~viņas~~ biogrāfiskas viņas par
Kārli Marksu, kuras palīdz noraidīt viņa pa-
taulē uzskatu. Marks bija no vristiņu tīdu
ģimenes. Tacentā aizrāvies ar jaunhegelismu,
Marks drīz nonāca pie materiālisma. Parīdē
viņš iepazīs ar Frīdrīhu Ņegelsu, kas palieka
arī turpmāk viņa iedziļinātais draugs un athel-
itizāji. Vēlāk abi pāriet uz Briseli un
nodibina sakarus ar angļu un franču sociāli-
stiem. Tais „Kommunistu manifestē” ir dekle-
rētas galvenās maksimālas tēzes, piem. ka valsts
ir tikai ievērojama sērija orgāns, gabus
20. uelāk parādās Marksa „Kapitāls”, liela
un smaga lasāma grāmata, kur tiek kritizēts
partānošs iekārta. Autori prasīto valsts ir-
nīvisāru, tās vieta, pēc viņa domām, stāsies
rasošāna aprīvēnība un rema vīrā nodibinā-

sus parādīze.

Referents vārdiņā šo mācību tīrā un koncentrētā veidā, arhitektūras, kā vienpusīgi ir viņu kultūru radītu tikai un savimisticiskām cēlonim, kā to dara Marksa. Daudzi Marksa pravietojumi nav pildījies, piem. kapitalists skaits ir samazinājies un nūns samazinājies, strādnieku labklājība, salīdzinot ar agrākiem laikiem, ir augusi. Šķiet zemas īpašnieki nav vīruduši, kā to cerēja Marks, nav atkaimiņojies arī viņu pārslogojumi par savimisticiskām krīzēm. Ar savimisticiskām cēlonim viņi nevar izskaidrot ne politiskās kustības, ne juridiskās normas, ne reliģiskas idejas ne arī zinātni un filozofiju. Marksa apzelojums, ka viņa nestare ir sīru cīņa, ko noticis spēcīgi apstākļi, ir pārāk vienpusīgs nestures uzskatums.

Pārrunās piedalījās A. Bērkalne,
Būcēne, Dravins, Smelters u.c.

Priekšmīks: Eglese

Raksturodis: P. Kikauka

Filologu biedrības 3. decembra ^{1932.} sēdes
protokols.

Piedalījās biedri : E. Dīls, J. Bīčolis,
J. Freimanis, A. Ahermanis, V. Minčonoks,
E. Adamsons, V. Bērgis, V. Samle, ģ. Lāme, ģ. Elksnīte,
P. Ozoliņš, ģ. Ratņice, A. Bērskalne, ģ. Pamppe,
L. Raftermane, J. Bērviņš, V. Sambergis, A. Karlsons
Arburous, Apalups, Vilāns, M. Lepika,
M. Arons, E. Bļest ^{P. Kizauks} un lielāks skaits viesu.

Sēdes kārtība vispirms tika uņņojīmi. Pēc tam
ģ. Bļest informēja sapulci, ka sakarā ar pagājušās
sēdes lēmumu - veltīt prof. J. Vndrelīnam Fil.
biedrības rakstu XIII krājumu, Vndrelīna kgs ir pe-
rcaidrojis, ka tehnisku aptieci, ūel, veltījums nav
vairs iespējams.

Pieteikti vēlēšanai par biedriem
nākamā sēdē : Paula Jegerē-Freimane,
stud. phil. germ. Eduards Putniņš, un stud.
phil. geom. Nikolajs Lapinš.

No Igaunijas pēnācis žurnāla Eesti
Keel Nr. 5. (1932).

Nāxamā sēde 14 janvārī 1933 g.

Pēc tam priekšnieks Ē. Bļese uzada runā at-
rīmi Gerharda Hauptmānā norīmi mūsu li-
teratūrā un garīgā attīstībā, un tad nārtu nārtu
prof. M. Nusbergeram, kas savā referātā: „Zum 70-en
Geburtstag Gerhart Hauptmanns” sīkākī raksturo
Hauptmāni kā drāmātikā un epikā.

Hauptmānis klusā parīstams kā sociālo apstākļu
tēlotājs drāmātikā formā, kur vīnā pīrlīnes naturā-
līsmam. Tas redzams jau vīnā pirmajā lugā „Pīrkā
saules tēktā” (Vor Sonnenaufgang). Dāzās lugās (pīm.
„Mīra sētki” un „Vīnā tēli cīnā”) Hauptmānis atxarīgs
no Hbsena. Naturālistiskā vīrīnā cītīrītas arī vīnā
komēdijās „Kolēģis Kramptons” (Kollege Crampton) un „Bēbrā
karōks” (Biberpelz). Drāmā „Audēji” (Die Weber) autors
tēlo vīrīnā norākusī cītīrītas līctēni.

Tāmmā cēlu mākslā Hauptmānis
vīrāna ar tēku lugā „Nogrīmusāis vīnā” (Die ver-
sunxene Glocke) kur vīpaurās fantāstīka un roman-
tīsmā. Vīrījas un sapnī ir arī lugā „Hannēles Bē-
besbraucīana” (Hanneler Himmelfahrt)

Bez tam Hauptmānis parīstams

kā episks drejnieks prozā un pantos. No viņu romā-
nim mināmi: „Gēzišs čīkš Kristus Ēmarušs Kvīnšs“ (Der
Narr im Christo Emanuel Quint), „Atlantida“, „Spokšs“ (Phan-
tom), „Vanda“ (Wanda) un c.

Daudros savos darbos Hauptmanijs
parādās kā jauna laicmetā idēju paudējs. Tur, kur
viņš tēlo tagadni, piem. savās sociālās lugās, viņš
nebaidās rādīt dzīvus negatīvos pusī, Darš Haupt-
manijs darbos izskan arī reliģioški mōtīvi. Reliģijai
viņš dūjā tuva jāi ar to, ka viņš sludina
līdztībtību.

Kā mākslinīks Hauptmanijs ūrērojams
ar savu formu, kas piēnīv viņš darbiem lielākam
notīmi.

Pēc tam Paula Jēgers-Freimane
nolasijs referātu: „Gerhards Hauptmanijs un
latvīšu skatneses“, dodama pārskatu par
to, kad, kādā veidā un pa kādīm ceļīm
Hauptmanijs unācis mūmī gara dzīvē ar
skatnes māksles starprīcību. No Haupt-
manijs apmēram 30 lugām latviski tulkota
kāda puše. Mūsu teātri Hauptmanijs sēka

interesēt
iespaidāt

gadusimtenā mainā. Hauptmang daudzpusīga

pulcināja ap viņu dažādu uzskatu cīnītājus: vieni intere-
sējās par sociālām drāmām, citus pūlīka mākslas kuse.

No Hauptmang lūgām darīs ir ticis, daudzkārtīgi irā-
dēte, kā piem. „Nogrīmusīai vana” un „Hannele”, darīs

ir parādījisās tikai uz provinces skatūrēm, un darīs ne-
maz maz tikusā iņādītā.

Vispārīgi var sacīt,

ka uz latvisū skatūrēm un latvisū literatūrā Haupt-

mang ir guvis su cīnītājus ^{gabruņā kartā} ar viņi savim darbin,

kur viņi iņalas kō moindivik.

Prūkīmīs ~~ir~~

Parstediis P. Kikauks

E. Blesē

Filologu biedrības 14. janvāra 1933. g. sēdes
protokols.

Piedalās biedri K. Straubergs, A. Raulinaitis, A. Apa-
lups, S. Putrins, E. Ratniece, K. Dravins, Z. Frei-
manis, N. Lapins, V. Kārklina, S. Lāme, A. Bergmane,
S. Zirnītis, L. Bērūnī, S. Blesē, P. Kikauks un
V. Sauberģs, kā arī daži vīri.

Prūkīmīs E. Blesē rīnō, ka pūnākusās grā-
mata:

Listy Filologicke' 1932 srst 4-5.

Wiadomości Archeologiczne, tom XI 1932.

Eesti Keel № 6.

No leivī biidības ~~Rīga~~^{Vilnā} Lītuviu

Mokslo Draugija" pūnācis lūgums pūcūtīt
Filologu biidības rakstu sūrājūmus I-X, par
ko minētā biidība solās atūcūtīt savus agrāko
gadu iedzūmus. Šo lūgūmus nolēmj īsētīt.

Bez tam pūcūnūks B. Blesē vīno, ka vīnī īmīdīs
prof. Fr. Bolešim novīlētānāi un ātrūmīm lous.
otrā sējūmā (otrā iedzūmā) un lūdē vīnī vīcībū
sankeionīt, ko sapulēe arī dars.

Ar aklamācijī tūk īvīlētī ^(par biidīm) agrākā

sētē pūcūcūtīt: Paula Jēgers-Freimane,

stud. phil. germ. Eduards Putnīnš un stud. germ. phil.

Nikolaj Lapinš.

Tad pūcūnūks B. Blesē pūcūcūtīt
īvīlētānāi par godā biidū nākāmā sētē

Frici Adamovičū, kurš nopelni rakstnīcībī
un paidagogijā vīrim. Sapulēe pūcūcūtīt

lūgūmā pūcūtīt. Bez tam pūcūnūks lūdē

atļaujū apsūcūt biidības vārda Fr. Adamo-

vienu un to godā viņa, kas šis jēgs nodēvēs. Arī
tam sapūļee pīkriit.

Pēc tam rakstnieks V. Damberts runā par tematu:

"Rakstniecības attīstības gaita". Atzīmējis Frīdrihs

Augusts Volfs 1890. izteikto ūskatu par rakstniecības

senumu ar laimētu un tautas dīvi, - ūskatu, ko varētu

saukt par kultūrvēsturisko, referents avīnāta, ka

ir iespējams arī cits vīdoksliis par rakstniecības attīstību,

kas būtu apriņējams par bioloģisko. Pēc šo

ūskata rakstniecība, it kā kāds organisms,

pārdrīvo savu bērniību, jaunību, nobriņduma gaku un

seidrot nonāk vecumā. Rakstniecība attīstās

pēc zināmas noteiktas seļēmas, kura ir šāda.

Pasā pirmajā nācijā iīveidoānas laimēta, ko varētu

saukt par idillīni-patriarhālo un kas ilgt darīs

gādurimīterus, rakstniecība veido savu veļodu, formu,

panktu. Vēļāk nācija, atvabinājusies no senču un

citu tautu tradīcijām, stājās pī savu pasēs vīrtību ra-

ģīšanas. Atrīsinādamā jaunās rakstniecības problēmas,

īveidodama formu un savu pasaulē vīskatu, nācija

sasmīdī nobriņduma laimētu, sauktu par klasisko.

Bet tā kā spēka pīaugums un pībriņdums nevar

turpināties visai ilgi, tad arī klasicisma laiks nevar
būt ~~pa~~ garšs, tas ilgst kādus 50-100 gadus.

Klasicisma laikumetu ievada un darīneir arī ievada
romantisms, kas uzlietojams kā pārejas laikmets,
kā tikšame pēc jaunām vēl neredzētām tēlēm.

Ta klasiski ir mītologi, tad nākošās paaudzes sāk
tēlot jau lietas, ar kurām ir bagāts nācija, rodas
realistiski-naturalistiskais virziens. Dzejs sāk at-
kāptis uz otro planu, velda proza. Šis laikmets

ilgst 1-2 gadu simtņus, kad lautes par-
dūvojumi ir jau notēloti, rodas nācē dībe
pēc jaunim irdenim.

Nāk to sauc
aleksandriņu („aleksandrīņu“) laikmets,
kurā nosaukums patapināts no grieķim. Arī
šim laikumtam ir savs raksturs un savas pro-
blēmas. Tas atgriežas pie formas un no-
slēpēta panta. Tomēr te jūtams jau pagurums.

Turpmāko attīstības gaitu grūti
ir noteikt, jo maz ir piemēru, pie kuriem
varētu šā jautājumu pētīt. Fama grieki
neko vērtīgu nav sevisi. Kādā cētā oisr
izveidosis nākotnē, paliek vēl noslēpums.

Pārīmes pēc referāta izcaka Luīš ^{Bērziņš} ~~Adamskijs~~,

P. Kikauka, Dravinskis un E. Blesse.

Prisūnītis: Šlesere

Rakstvedis P. Kikauka.

Filologu biedrības 4 februāra 1933. g. sēdes
protokols.

Pūdalās biedri: E. Blesse, E. Dīls, P. Kikauka,
J. Krīžanovskis, A. Raulinaitis, O. Rudovska,
K. Aneitis, A. Bergmane, K. Rupcalts, J. Vīksne,
B. Patniņš, N. Lapinš, Ed. Virza, V. Gutmane,
A. Šbele, A. Apalups, L. Bērziņš, J. Kaulinš,
M. Tamuvs, L. Ratermane, P. Ozoliņš, J. Freimanis,
B. Lāme, v. Danke, Šlesere, A. Karlsons,
K. Straubergs, Mednis

Prisūnītis viņi, ka ^(vēlētāi) pieteikti par
biedriem nākamā rīcē baltu pil. stud. Ludmila
Švanders, baltu pil. stud. Austrā Šlesere un
germ. pil. stud. Leons Valeinis

Biedrībai' pieņūtitas grāmatas:

Aronu Matia Friдриchs Veinbergs 1932 un
no Čechu lingvistiskās akadēmijā Pragā :

Almanach české akademie věd a umění, ročník XLII 1932.

Jan Sobotka, napsal B. Bydžovský 1932.

Karel Chodounský, napsal A. Velich v Praze 1932.

Bibliografie československých prací lingvistických a
filologických za rok 1930 část I, za rok 1929 část II.
v Praze 1931.

Pēc tam priekšnieks E. Blase, atūmējās Fricā
Adamoviča nopelnus latviešu rakstniecībā un lingvistikā,
liik priekšā ievēlot viņu par goda biedru.
Nobalsojot ar ūmītēm Frici Adamoviču ar
25 tai brīdī klātesošo biedru balsīm vienprātīgi
ievēl Filologu biedrībā par goda biedru.

Tad priekšnieks viņo, ka valde vieno-
junis likt priekšā vēlēšanai par goda biedru
Melnikū universitātes profesoru Fārepu Mikolu
(Mikolu), kuram lieli nopelni rakstniecībā un
kuram drīz būs 70 gadi, bet par kore-
spondētājiem biedriem 2 latviešu valodniekus
Pranu Skardžiū (Pranas Skardzius) un
Antonu Seli (Antanas Salyas), kas abi

ir Būgas skolnieki. Sapulce pret vēlēšanu ietil-
dumus nestr.

Sakarā ar prof. J. Endreliņa 60.
^{kurai kas notiek} jubileju, (23 februārī, nolomj, ka ~~not~~ biedrības
valde šai rīnā iradīris pi J. Endreliņa 60. lai
rīnu apraēktu.

Dienas kārtībā tālāk doc. E. Dīla
referāts par J. Tolstoja apcerējumu: „Veidējusis
druēdināšana - (Крестьянское братство). Neliels
(ap 30 lp. garā) raksts Pēterpilā profesori Tolstoja
apskatā antiku parallēli kādai ^{mūsdiā} ~~kādai~~ pa-
sakai. Šī pasaka atrodama neviākos vari-
antā, kur, galu galā, notīris ii sād. Kāds
lauku priesteris ar mantkerības arīot celot ja
pasauli un viņam pibēdsojāis rādāis Pēteris
(vai, kā kriņu pasēkā ~~attēlot~~, Nikolajs Brīnum-
daris). Priesteris slepeni rog Pēterim gēly un
citas ēdāmlītas. Nonakot pi slīmmīka Pē-
teris sagrūz to galēlos un tad apslaidāms ar
ūdeni to brīnīkā kārtā atkal atbrīvina. Citu
reiz priesteris mēģina imītēt Pēterā druēdināšanas
panēmīmus, bet viņam tas neīdoda un beigā

vins, par savu mantkārību tik sodīts.

Sāi pasākā var iekļaut 2 notikumus virknes:
maiss ragsānu un slēpnieku aģitāciju un šīs 2
virknes ne katru reizi ir apvienotas vienā pasākā.

Motīvu par nevēlamo dūdināšanu Tolstojs atra-
dis grieķu pasākā. Epidauras sūtnīcā bij
savānka vārda rinda stāsts par Arelēpiju brīnīko

dūdināšanu. Šis stāsts vēlāk ir stilizēti un
umrautiti. Kad no šiem stāstiem atrodams Ai-
liana, ~~Arība raksta~~ (Varīas hīstorīas). ~~Kadā oīte~~

~~Arība raksta oīte ca gīna Epidauras~~
~~kompleksā mēklē dūdināšanu, bet tā kā Arelē~~
~~pijā nav mēklis~~ Arī latīni folklorā atro-
dama pasākā ar šādu motīvu, tās tūkst
ilpūstas 9 rījumā, ko ievād prof. P. Šmits.

Referents vēl atīrīnē, ka J. Tolstojs
ir palaidis garām neievērotu kādu grieķu
motīvu - mītu par Peliādām, kas atstāstīts
Ovidijā Metamorfōzē 7 grāmatā un kur arī
atrodams stāsts par nevēlamo dūdināšanu.

Tālāk P. Kikaukas referāts; ~~kas~~
Fenekrata 794^h fragments (Kock) metriska inter-

(Saf. Inscr.
IV, 212.)

pretācijā. Par minēto fragmenta pantmēru zinātnisku aprindā, veldā nezinašāna un domāšanības, jo pat Ferekrats pantus sūle par anapaistim, bet Kefastions, kas šo rītu citē, par ferekratejim. Metriks analīze un tāri analogiski gatījumi grīny līnīkā tomēr rāde, ka šē nav patrunas, ~~šāp Ferekrate un Kefastiona tīrība~~, jo spondejiskie ferekrateji uzrādātni kā prokātālektiski-katalektiski anapaistu dimetri, kas rādāms, ja seltādrīnā atū minēto pantmēru sēlmas.

Darās pūvīms un jāntājumus rīleis
doceuti L. Bērīnī un E. Dīls.

Prīkīnīks: *Blēse*

Rakstvedis P. Kīkaurg.

Filologu bīdrihas 4. mārta 1933g. sēdes protokols.

Sēde pūdalās bīdri: E. Blēse, F. Kuzovskis,
L. Bērīnī, P. Drolīnī, Z. Adamsons, N. Lapīnī,
Z. Putnīnī, K. Kurcalts, Z. Šmitē, A. Apalups,
K. Anotēis, J. Bičolis, V. Dāmlē, V. Minčonoks,

2. Kundrīna, 7. Freimanis, 8. Lāme, M. Lepira,
A. Bērkalne, L. Rātermane, M. Tamuvs,
L. Adamovičs, K. Straubergs un daži citi.

Sēdi vada priekšnieks E. Bļese, protokolu eslimūša
rakstura P. Kikaukas vācās L. Adamovičs.

Nolasa un pirmo pagājušās (5.9-4 februāris) sēdes protokolu.
Priekšnieks E. Bļese piemin aizgājušo Frīci Adamoviču.
Sapules godina viņa piemiņu pūcēloties.
Arz tam priekšnieks rīko, ka izvadot Fr. Adamoviču
no Rīgas pēdējā gaitā, viņš teicis atvēršanās
vārdus un, saikano ar valdes lēmumu, parinojis
biedrības vārda, ka vaināgo vārda tā imarkās
atlicēju sumu Fr. Adamoviča piemiņas fondā.
Sapules priekšnieks un valdes rīcību apstiprina.

Tad priekšnieks E. Bļese īsā runā at-
vīnē somu valodnīka pr. F. Mikoles nopelnus
valodniecībā, motīvedams viņa ievēlēšanu par
Filologu biedrības goda biedru. Aizklātā
halosānā par Mikolu nodod 23 balsis, ar
ko viņš vienbalsīgi ievēlēts par F. b.
goda biedru.

Par korespondētājiem biedriem

vienbalsīgi ievēlēja leišu valodniekus Pranu Skardžu
un Antonu Sali.

Par kārtējiem biedriem vienbalsīgi ievēlēja
stud. phil. Ludmilu Švanderi, stud. phil. Austru
Šleseri un stud. phil. Leonu Valēni.

Priekšnieks rindā, ka pieteikti ievēlēšanai:
balts fil. stud. Alma Medne; balts fil. stud. Lidija
Krautmane; ~~un~~ balts fil. stud. Elza Šenkoviča;
germ. fil. stud. Anna Lībište, germ. fil. stud.
Alma Siplina; germ. fil. stud. Marta Limbene;
germ. fil. stud. Emilija Birziņa; germ. fil.
stud. Berta Strēlniece un inspektors Jānis Strau-
bergs.

Prof. J. Endelīns pieteicis ievēlēšanai
par korespondētāju biedru vācu valodnieku Franci
Špehtu.

Filologu biedrībai iesūtītas grāmatas:

1. Chronique d'Egypte N° 15.
2. Filologijas materiāli. Profesoram J. Endelinam
sešdesmitajā dzimšanas dienā veltīts rakstu krājums.
3. Straubergs roļes referāts: "16 un 17 gs.
latviešu garīgā raksti."

ar šifru. Nākojū iedzīvē 1685 un 1693 g., kur
klāt nākušī daudri jāimī diemur aūtfori. Ar to gā-
rīgā rakstnīcībā saou udrāumu 17 g. bij reikusi.
18 g. uimē jān pārōjū un laicēgo rakstnīcībā.

Debates pūdelijās L. Bērziņš un L. Adamovičs.

Prūksnīks: E. Blāse

Rakstnīcis P. Kikauka.

Filologu biedrības 1 aprīlā 1933 g. sēdes protokols.

Sēdē pūdelā bīdri: E. Blāse, F. Kauliņš,
A. Ābelis, K. Frīdrihfelds, E. Ziriņis, Kr. Ančulis,
A. Apalups, O. Redovska, E. Šenkevičs, F. Freimanis,
F. Bičolis, K. Kurcalts, A. Bergmane, A. Kalniņš,
J. Misins, M. Lepika, E. Adamovs, F. Petersons,
L. Švāndere, E. Lāme, F. Hanson, R. Grabis
M. Grundmane, U. Dambē, P. Ordiņš, E. Šmite,
L. Adamovičs, L. Bērziņš, F. Kikauka un priāos
skaitis vīsu.

Prūksnīks ziņo, ka sanemtas vēstules

no leisu valodniekiem Salq un Skarbja, kuris zini
patikas par ziniem pieejamo korespondentaju biedri gadu.
Tapat Adamovica kundze pisehtizini naskeli ar parlei-
cibu Filologu biedribai un zinas prieksimenam
par lidjutiba iteiksami iuridienas.

Prieksimeno zino, ka zinacis un dabujams
Filologu biedribas raksts 13 xrajumis.

Filologu biedribai pierutitas gramatas:

No Ukrainuic zinatniskā instituta Varšava

(Трацы українського наукового институту)

- 1) том I: Українська людність С.С.Р. 1931.
- 2) том III: Е. Гловинский, К. Мацлевил, В. Садовський:

Сучасні проблеми економіки України

- 3) том IV: Др. Константин Геховил: Олександр
Потебня, 1931.

- 4) том V: проф. О. Лотоцький: Українські джерела
церковного права, 1931.

- 5) Eesti Keel 1933 №1 (Akadeemilise Emakeele Seltsi
kirjattus)

- 6) Listy Filologicke (vydáva vednota cerryjel Filologii
v Praze, 1933, ročník 60, část 1.

- 7) Revue des Etudes slaves

8). No Lietuvos Monro Braugijs.
Lietuvos tauta, knyga I 1907 Vilnius.

idalis 3 1909

" 4 1910.

knyga II dalis 1. 1911.

" 2 1913.

" 3 1912/13.

" 4 1919.

knyga III dalis I 1921.

" 2 1920-22.

" 3 1925

knyga

IV ~~dalis~~ sasūrinys 1. 1926

sasūrinys 2. 1928

" 3. 1932

"Sapulee atļauj L. Bērniņam nosūtīt Prūsijai valsts bibliotēkai 2 eksemplārus XIII rakstu krājuma.

Prūskornis proponē nākamā sēdē rēķēt par godu biedru somu folkloristu Kārli Krōni (Krone), kuram 11 maijā piest 70 gadi, un par korespondētāju biedru somu valodnieku Ēino Neminen (Niemiinen) Sapulee pakt to ūbildumus necel.

Par kartājūm biedrūm ūvēlē pūteiktos: baltu.fil. stud. Almu Mēdri, balt.fil. stud. Lidiju Krautmani, balt.fil. stud. Ēlvi Sēņevici, germ.fil. stud. Annu Lībidi, germ.fil. stud. Almu Siplinu, germ.fil. stud. Martu Limberu, germ. fil. stud. Emiliju Bērniēci, germ. fil. stud. Bertu Strēlnēci un inspektorū Fani Straubergu.

Aizklātē balsojot ar 25 balsīm vienprātīgi ūvēlē par korespondētāju biedru Franci Spechtu.

Pēc tam ģe. L. Bērniņš ūveda runā ^{godīnā} ~~balstīnā~~ mīrušō rakstnieka Sauliēšā pieminu. Viņš atzīmē, ka Saulitis bijā reālists, bet reizē arī ideālists, kas savā dāeselē audujā mīrušā ilgas. Rakstniecība ^{viņam} ~~Sauliēšā~~ uleijs tikai „mākele par sevi”, bet spēks, kuram vajādūjā ūdarbotis tautā. Savus

mākslu saulīti nēma no Dīves un Dīvei to atkal at-
deņa.

Cand. phil. F. Jansons savā referātā
aprkata „Saulīti kā latviešu sāpju drejnieku”

Referents papriekš parādēja pi jaurlatīmu, ka citu
tautu literatūrā tiek norādītas sāpes, lai pēc tam
noraidītu šo š sāpju latviešu varcītu. Sali-
dzināsānai viņš nem ebraji, grieķu un kristi-
tības literatūrā. Ebraji uzskatī sāpes un

cīšanās kā greķu sodu. Visiškai drāvi šas udram
ljabā grāmātē. Šjābr protestē pret dieva sūtīto
nelaīmi, jo viņš sevi uzskatē par taisnu.

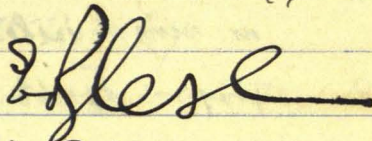
Griekim cīšanās likās ber jēgas, jo cīvēkam
jānes aklā lūctengs, un tas, ko mainas nolēmu-
sās, peši dievi nespēj groīt. Pūmērs tie: Oidips.
Tas ir dīli perimistisks uzskats.

Kriktītē sāpju problēma dabū citādu atrīsi-
nājumu: „svētīgi ir tie, kam bēdas un sāpes”. Šim
uzskatam kuou stāv arī latviešu sāpju uzskatums.
Dainās un pasākās redzam, kā sāpe cīšanās aizdojās
dailum. Kas pat cīvi, tas līdri jūt arī ci-
tiem.

Ari Sauliņa varoni draugi un kristietības un
latvietības pamatim. Lidrietības motīvs šeit
tāds Sauliņa stāsts, kā "Soda diena" un "Pa
citu ceļu". Sauliņa labprāt tēlo latviešu sētas
klusās sāpes. Bet šīs sāpes viņš novērtē peri-
frāzi, jo tas nos un draiver. ~~Tāpat~~ ~~šā~~ ~~tautā~~
mē, ka Sauliņa lidrietības nav neka kopēja ar
sentimentalitāti, bet ka viņš no viņa drēsele
jūtīguma un smalkuma.

Debates rīdēlījās L. Bērziņš, P. Kikauka,
Stamsons un Bičolis.

Privāniers:
Parstādis P. Kikauka

Filologu biedrības 6. maijā 1933 g.

sēdes protokols.

Piedalās biedri K. Straubergs, A. Raulinaitis,
Apelups, Z. Zirnītis, F. Bičolis, Kr. Ancītis, E. Putniņš,
O. Rudovska, K. Kurcalks, J. Freimani, A. Ābele-Dārziņa,
V. Gūtmane, E. Šmite, Virza, L. Bērziņš, L. Arlužovs,

L. Valainis, E. Lāme, M. Alksnis, P. Ozoliņš,
Z. Kauliņš, E. Blasse, A. Breke, L. Adamovičs,
M. Lepica, V. Sambergs, T. Zalkalns, L. Rasternane,
K. Malross, Z. Viksne, L. Freimane,
M. Ozolina, T. Zeids, N. Lapins, A. Siplina, M. Limbena,
V. Sambe, E. Adamsons, L. Alina, M. Skaidra,
A. Šlecers, E. Pampre, P. Kikavka un vairāki
citsi.

Priskāņotais ziņo, ka prof. Mikša no
Helsinkiim pirms šīs rakstības vēstuli sakarā
ar viņa ietilpšanos par goda biedru. Tāpat
prof. Šrehts Hāllē rakstījis par viņa ietilp-
šanos par korespondētāju biedru.

No Čarkova, velts bibliotēras (Чар-
говская междаровенная библиотека) pirmskolas katalogs:

- 1) С. Ререлинский, Нариси з української синтаксиса 1932.
- 2) Бѣлорусская культура. Сборник I 1928
- 3) Козаленко, А. Українська культура 1931.
- 4) Шлюбскі, А. Матер'яли до вивчення фольклору і мови Віцебильскіх 1927.
- 5) Л. Ф. Первітневка, А. М. Дикий, показ Покарскіх з української мови 1930.

6. Садиленко, М. Культ Шевченка на Чорноморіі
(Кубані) 1930.

7. Возняк, М. Шевченків Алкід і його мати 1930.

8. Кримський, А. Е. Тюрки, їх мови та літера-
тури. I тюркські мови, вип. II. 1930.

9. Юбілей академіка Дмитра Івановича Богачів
1929.

10. Науковий збірник Львівського товариства
дослідників української історії, письменства
та мови. II 1929 and III 1931.

No (Zaunijä) - Akademilise Emakeele Seltsi kirjastus.

Eesti Keel 1933. № 2 (Tants)

No marilise ümberilise filoloogilise fakultate (Berno):

Sooboda, K. L'esthétique de saint Augustin et ses sources,
Berno 1933.

No gesellschaft für geschichte und ~~antiquar-~~
kunde in Riga:

Bosse, H. Der Livländische Bauer am
Ausgang der Ordenszeit (bis 1561). 1933.

No Latvijas geografas biedrības:

Pieņades darbības pārskats (1928-1932) 1933.

Nākamā sēde paredzēta 9 septembrī.

Aizvēlāti kalsojot rīvēlī sam somu

profesoru kolektoristu Kārli Kroni (Krone) ar
37 balsīm naimprātīgi par goda biedru.

Par korespondētāju biedru vēl somu
valodnieku Eino ^{Nieminen} ~~Nieminen~~ (Nieminen)

Pēc tam prof. A. Spence referē par
tematu „Zinas par Latviju Itālijas arhīvos”.
Referents aizrāda un grūtībām, kādas sastop
pētnieki savā darbā: dokumentu dažkārt uzeli
kalni, bet neiespējami tām cauri virzīties,
jo trūkst katalogu, kur būtu norādījumi par
Livoniju un Baltiju.

Referents pētījis galvenā veidā 16 gr.
documentus un vēl agrākus, jūriem viņš strādājis
trīs galvenās virzienos: specifiski- arhivāla,
geogrāfiski- kartogrāfiskā un ikonogrāfiskā.

Viņš apmeklētis šādas arhīvas ^{un} ~~un~~ bibliotēkas:

1. Veneicijas arhīvs, kur ~~at~~ atrodas daudz
sūtņu relāciju, starp tām ir ~~dažas~~ slavenas
Lippomano, kas rakstījis relāciju par Poliju
(un Livoniju). Daudz jautājumu
par Baltiju referents noskaidrojis Veneicijas
Sr. Marka bibliotēkā. Florence viņš

strādātāji valsts arhīvā (Archivo di Stato). Tur ir
unās par Poliju, arī par mums (pirm. Čampi (Ciampi),
Taldūci (Talducci) . Romā referents strī-
dāji & arhīva: Vatikāna arhīvs, kur viņš iz-
skatījis cauri vīri Polijas nunciātu; Vatikāna
bibliotēkā; Nacionālās bibliotēkas arhīvs (Fondo
gruittico); Biblioteca Casanatense; Archivo di
Stato (Fondo Santa Croce); un Spāņu ambasādas
arhīvs . Ari braucējus uz Neāpoli nor-
hijis uztērs : iekš Brancciano fondo atrodams
~~atrodams~~ kardināla Annibale di Capua braucēja
apraksts pa Livoniju līdz Rēvelei. Dažas dienas
referents paaudzis arī Monte Cassino arhīvs.

Priekšnieks: S. Šleze

Rakstvedi P. Kikaura,

Filologu būdribar 9 septembra 1933g.

rēdes protokols.

Piedalās būdri : O. Rudovska, T. Zeids,
Z. V. Bičolis, F. Freimanis, K. Kurcāls, Z. Šenkeviča,

A. Apalups, R. Maloess, A. Siplina, P. Ozoliņš,
N. Lapīns, H. Tichonovs, R. Grālis, Pētersons,
M. Tamuvs, J. Kauliņš, B. Bles.

No Rīgas skolotāju institūta pai-
dagōgu padomes pīnāci parinojum, ka nodibināts
Fricā Adamoviča pēminas fonds, kurš pabalstīt ar
imansām vracinātā, vīz personas un organizācijās, kas
simpatirē ūm nolīkam.

Pūteiktas vēlēšanai par biedrīm
klasiskāi filologijā studentes Ksenija Kurmina un
Aina Stepe.

Pēc tam biedrības priekšmīks prof.
E. Blesē vīno par savām studijām Karalāucū
arhivā š. g. jūlijā un augustā mēnesī. Repre-
sents turpinājis savas 1929 gadē uzskātās studijas,
pētīdams 16 gr. Grobinas dokumentus. Rakstu-
rīgi šē vīspētnos dokumenti, kas negatīvi ap-
gaismo mīvīnīku lomū barmīcas un vīglītī-
bas lītās: mīvīnīki sūdras par līlīm
maksājūmīm skolas labē un līdr hercogu
tor vīnēmt uz sevī. Otrā katēgorijā
ir dokumenti, kas attīccas uz pazīsta-

mo grobinas apgabala priekšnieku ^{Cveipeli.} Cveipeli. Trešā
grupe ir dokumenti, kas ~~satur~~ ūtver, sevi sūdrības
par Svētajas jūrmalas priekšnieku (štrandpogtu)
Heilsdorfu. Ceturta kategorijā ir sūdrības par
Liepājas štrandpogtu gupeltu; tās visai spilgti
raksturo tā laika administrācijas negatīvos
panēmumus, kas daļreiz bijuši visai īpatnēji. Pārēji
dokumenti ir vairāk individuāla rakstura. Valodas
materiālu šoreiz referentam sevišķi daudz nav
idevīs atrast.

Priekšnieks: E. Blese

Rakstvedis P. Kikauka

Filologu biedrības 7 oktobra 1933 g.
sēdes protokols.

Pūdalītās biedri: E. Blese, P. Kikauka, K. Strau-
bergs, E. Dīls, Rauļinaitis, A. Apalups, O. Rudovska,
A. Auninga-Vigante, J. V. Bičolis, N. Lapins, K. Ancītis,
L. Švandere, L. Krautmane, A. Medne, K. Kurmiņa,
A. Stepe, A. Siplinga, A. Bērzkalne, E. Pampe,
L. Raftermane, V. Petersons, M. Tamuzs, M. Lepika,

K. Kārklins, A. Abele, J. Kauliņš, L. Bīrziņš, A. Karlsons,
J. Freimanis, un prāvs skaits viesu.

Rakstnieks P. Kikauka nolasa pārskatu par
biedrības darbu pagājušā gadā. [Sapulce pārskatu
pieņēma.] Manfrīds J. Kauliņš ziņo par kases slāņošanu
~~un~~ un Doc. E. Dīls revīrijas komisijās vārdā ziņo, ka
kase un dokumenti atrasti kārtībā.

Par biedrības priekšnieku nākamam
gadam ar 14. nov. klātesošo biedru balsīm ievēl
atkal prof. E. Bloni un arī pārējos priekšniekus lo-
cekļus ar aklamāciju ievēl agrākos, t. i. par
priekšnieku ^{un bibliotekāru} (prof. K. Straubergu, par rakst-
niedi P. Kikauku, par manfrīdi, prof. J. Kauliņš,
par ~~re~~ revīrijas komisijās locekļiem prof. J. Plaķi,
un Doc. E. Dīlu, par F. b. rakstu redaktoru
prof. J. Enduliņu.

Tad priekšnieks ziņo par pārsūtītām
grāmatām. No valdes puses viņš liek priekšā
sapulcei nākamā ^{sēde} ievēlot par goda biedru
prof. J. Kauliņu, kuram doņiz būs 70 gadu.
Sapulce piekristuši vienbalsīgi.

Fantāzijas par biedrības pū-

dabūanos Friča Adamoviča pieminās fonda veidnā-
šanā, ko ierosinājusi Rīgas skolotāju institūta pāda-
gogu padome, pagaidam atliik. Tāpat atliik jau-
tājumu par mirušu prof. E. Felsberga pieminās go-
dinātānu, vēlotij viņam nākamos F. b. rakstu krājumu,
kamēr noskaidrois, vai šādam godināšanas veidm re-
stau mīkšā kādi šērīli.

A. Kūrkalne ziņo, ka vasarā miris
gods biedrs prof. Krōņš. E Uz priekšnīka
mairinājumu sapulce pagatīna viņa pieminu ar
pīcelsānos.

Par biedrim vēl iiprakšjā sēdē
pīcēkšlā elar pil. študentes Kenija Kurminu un
Ainu Stēpi. Pīcēir vēltānai par biedrim
nākamā sēdē balta pilol. študentes Lūciju
Stobrīti un Elvīru Petersoni.

Tamūš izsaka vēltānos, lai Fil.
biedrībai tiktu pīrīkšlī kācīnu unju velodnē-
eiskū žurnāli, kā pīm. ijaunu Eestī kull, tapat
ari leišū viņ. perīōdīkū publicējumi. Pīrīkōnīk
parkāidro, ka ~~Eestī kull~~ biedrība jau sanēm
apmairās eļā Eestī kull, tapat ari dānu leišū
izdevumus.

~~Māksla~~ ~~stāsts~~ ~~par~~ ~~stāsti~~ ~~stāsti~~

Tad mīr-doe. K. Kārklins referē par A. Bri-
gaderes stāstu uzburu un stilu. Brigaders

darbo iipaurās vienības. Likums: darbība virzās
un noteiktu mērķi. Rakstnieci reizēm rada ne

tikai ārējo, bet arī iekšējo cīņu, un tadē kārtā
vīnas stāstos parādās drāmatisms. Vienības

likumam pīrīnējais kāpinājuma likums; kad
darbība savu augstāko kāpinājumu ir sasnie-

gusi, nāk apvērsums un darbība atslābst.
Kamēr Blaumans darbos darbība kāpj līdz
pašām beigām, Brigaderes stāstos tas notiek līdz

vidum, jo viņa grib parādīt cilvēka atdrīnīšanu.
Tādējādi stāsta pirmā puse bieži nostājas otrajai

prekstātē un tiek pīlītots prekstātē likums.
Dažos stāstos ir simboliski motīvi. Notikums

dažreiz izvērtās par nādmotīvu. Stāstā „Zem

rīta zvaigznes” nādmotīvs ir rīta zvaigzne.
Personu raksturojuma Brigādere
sasniedz lielu veiklību. Netīrā raksturojuma
viņa lieto biežāk nekā tiešo. Brigaderes stils
ir plastisks, — tur dominē redzes glernas.

Agrāki stāsti ir ar romantisku nokrāsu, vēlākos iz-
paužas ekspresionisms. Sevišķu vīriņu rakst-
niece piņģrūž tropiēm. Sevišķi viņa iemīļojusi
salīdzinājumus. Tāpat iemīļo ~~ta~~ figūru ~~un~~
~~stāstus~~ ir atkārtojumus, kuru veidi ir dažādi. Epitetam
viņā ir āda redzamu vārdu savas stāstā, pie kam
epitets viņa utro, ne objektīvi, bet subjektīvi.
Būzi epitets ir izteikts ar diidabi: kas noūmē,
ka Brigades stils ir stipri verbāls. Visumā var
sacēt, ka viņas stils ir aug no viņas personības.
Par viņas stāstu un būvi un stilu ir pārliots
pavasara mirdrums.

Pārrunās piedalījāt A. Bērkalne
un Adamsons.

Priekšnieks: E. Bles
Rakstvedis: P. Kikaura,

Filologu biedrības 4. novembra 1933.
sēdes protokols.

Piedalās biedri: E. Bles, P. Kikaura, K. Štaubergs,

L. Bērziņš,

(F. Kerovskis, A. Kalniņš, P. Ozoliņš, K. Kurcalts, O. Rudovska,
F. Straubergs, N. Lapiņš, A. Sipliņa, F. Freimanis,
E. Šenckeviče, L. Millere, ~~K. Maciute~~, E. Bērziņa,
V. Gutmane, A. Stepe, K. Kurmiņa, E. Lāme, K. Ancītis,
E. Adamsons, E. Šmite, Z. Virsone, A. Bergmane,
M. Tamužs, M. Arons, F. Kauliņš, un vairāki citi.

Pēc nolikuma protokola priekšnieks ģ. Bļese
sniedz ziņas par prof. F. Kauliņa divi un viņš
filoloģisko darbību, pēc kam notiek F. Kauliņa
vēlēšana par goda biedru. Aizklāti balsojot
par labu F. Kauliņam nodots 26 balsis, un viņa
aktīvas. Priekšnieks apveic klātesošo F. Kauliņa
ka filologa biedrības goda biedru un pēdējais
^{izjustos vārdos}
pateicas par viņam parādīto godu. Šai sakarā
priekšnieks vēl ziņo, ka 25. novembrī plk. 5 p.p.
Universitātes aulā paredēts Filologu biedrības un
Facultātes kopīgā svinīgā sēdē, lai atzīmētu
prof. F. Kauliņa 70~~0~~ dzimšanas dienu.

Izvēlētas par biedrēm iepriekšējā
sēdē pūteiktās baltu filoloģijas studentes
Lūcija Stobrīte un Elsīra Petersone.
Pūteie vēlēšanai par biedrēm nākamā sēdē

halku filoloģijas studentes Elfrīda Smiti un
Valija Maurīti.

Doe. L. Bērziņš viņa, kā Frīdā
Adamovičā pūninas fonda statūti jau iestrādāti:
Filologu biedrības sapulcē pagaidām vēl neizlemj
par to, kādā veidā viņa iedarīs fondam nodrošināmu.

Tad seko doe. L. Bērziņa
~~prezidentu~~ referāts: „Neredzīgais Indriķis un
viņa vārta mūsu literatūras vēsturē?”

Referents airāda, ka lai
gan Neredzīgajam Indriķim nevar nostādīt tādas pra-
sības, kā tagadējām dramaturģiem, tomēr pietāte skaidra
apstāstis par viņa darbību, jo viņam līdzīgi per-
sonu grūti bij tomēr atrast unnieku līdzās.
Viņa patrons, Apriķis mācītājs Elferfelds, viņam
no apģaismotiem tā laika rācīšiem, unrakstījis In-
driķim sacerētas dūsmas un idejas tās subscrip-
cijas ceļā.

Neredzīgais Indriķis saņēis dēļot jau
pirms 2019 gada, uīlāk, dūrdatāji Andrēa pamācīts,
vīns dūpojis ar atskanām. Savā dēļot
Indriķis ir atkarīgs no Finckera, tāpat arī no
Stendera (nees un jānē). Negatīvi ir pūninas kultas

drīmas, - tur redzama Stenders utturu, kas ļautes drīmas
matrīna.

Visstāks parādās Indriķis, tās drīsmās,
kur mūs, apstād sasu nelaimīgo līkteni. Viņš drījoji
arī garīgo drīsmu stīlā un darās mīna drīmas, sīgājā
drīsmu grāmātā. Sava lauki aspektā Indriķis ir ne
tikai cīlāis, ar īstīrījām gāra dāvanām, bet nodi-
binājīs arī latvīšīm labu reputāciju.

Ar darām pīrīmēm reputāts papildīnājīs
prop. Kerevskis.

Priekšmīks:

efluse

Rakstredīs P. Kikauze.

Filologu biidības 2. decembra 1933 g. sēdes
protokols.

Pīdalās biidī: E. Blesē, R. Freidenfelde,
Z. Hartmane, E. Bankava, L. Sņikere, N. Grāvele,
O. Rudouska, Kr. Ančītīs, K. Kurcaults, A. Kalnīnīs,
N. Lapīnīt, F. Freimanīs, L. Birava, P. Ozolīnīs,
A. Alksnīs, Birkerte, Ed. Ozolīnīs, L. Ratermane,
V. Dambērgs, A. Aunīna-Vīgante, Z. Seīsons, E. Sņīte,

E. Šenkevičs, R. Silina, L. Būcine-Zublava, P. Kircanke
M. Tamuzs, J. Petersons un daži citi.

Prēksimā ^{E. Kļave} rindā par svinīgo sēdi,
kas notika ar fakultātes sēdēti 25. novembrī par godu F.
Kauliņam un atmiņai arī, ka goda mīlētā rindā
apņēmis F. Kauliņam Filozofijas bēdības vārdu.

Sonm-ugru bēdībai Melninkos nosūtīts ap-
mekināšanai telegrama, sakarā ar šīs bēdības 50 g. pa-
stāvēšanu.

Pārrunā jāatgāzina par F. b. rakstu XIV
krājuma uzturēšanu Kauliņam, ja nebūtu tehnisku šķēršļu.
Sapulce ~~ir~~ priekšlikšanām pieņemt.

Par bēdīmu ~~to~~ darītu ar akklamāciju:
balts fil. stud. Elfrīda Šmite un Valija Maurits.

Pinākusītas grāmatas:

Rīgas Latviešu bēdības zinātnu komitejas ~~21~~ rakstu krājums, 1933.

Grimtoji Kalba (6 num.)

Listy Filologičeske 7/5 s.

Nākamā sēde 13. janvārī.

Cond. Phil. Ābele-Dārvinga
nolasa referātu par franču rakstnieku Fr. Moriāku
Darbiem. Francis Moriaks (François Mauriac) dzimis 1885g.

Bordo pilētis. Audzināts reliģiskā ^{skatolā} ģimenē, viņš vēlāk
savos darbos aprakstījis savas bērības izpaides. Pēc
pirmajām literāro drejolu krājumiem (Les mains jointes 1909
un L'adieu à l'adolescence 1911) Moriāks parādījis romānu
rakstīšanu. Kā svarīgāki romāni: Skūpiots spītēlīgajam
(Le baiser au lépreux 1922), Dremdētāja (génitrice 1924),
Mīlas tukšneris (1925), Dievs un mammons (Dieu et
mammon 1928), Krēstītais cietums un laime (Saufrance
et bonheur du chrétien 1931), ~~pagājūt~~ 1933 g. iznācis
viņš romāns Frontonaku nostēpums - gaišākais un
aimeištāniskākais no Moriāka darbiem. Šā romāna
darbība norisinās Bordo pilētē un tam pa
deļai ir autobiogrāfisks raksturs. Bez tam Moriākam
ir daži raksti biogrāfiski un kritiski rakstura saturā.

Moriāka darbos izpaužas drīzā reliģio-
zitāte, bet viņš ir pārdaud liels māksliniķis, lai
savos stāstos lautu vītu pamācības tendencei, kas
varētu bojāt viņa darbu vērtību.

Dažas piezīmes par nolikto referāto rīķieci

V. Damborgs.

Priekšnieks: E. Blesse

Rakstvedis: P. Kikauņģis.

Filologu biedrības 13. janvāra 1934.
sēdes protokols.

Piedalās biedri: F. Kauliņš, L. Arbursons,
K. Štravins, Blaumanis, J. Zirņītis, J. Bičolis,
K. Kurcāls, J. Putniņš, O. Rudzovska, K. Ančītis,
F. Frāmanis, V. Ginters, N. Lapiņš, A. Kalniņš,
V. Mauriņš, J. Šmite, R. Šnore, E. Šnore, L. Švandere,
R. Malvess, A. Štepe, P. Ordliņš, J. Šturma, J. d. Šturms,
J. Lāme, M. Tamužs, F. Petersons, L. Rātermane,
K. Straubergs, P. Kikauks, E. Bļeks, un divi viesi.

Zinojums par E. Bļeku
airāda, ka tehnisku apstākļu dēļ laikiem ne-
būrot iespējams uzturēt prof. F. Kauliņam Filo-
loģu biedrības rakstu XIV krājumu.

Sestdien, 13. janvārī, piedēvēta valodniecības
sekcijā sēde.

Kārtējā Filologu biedrības sēde paredzēta
3. februārī.

Prof. F. Endelīns ir nodēvis Filo-
loģu biedrības bibliotēkai M. Baumanis manuskriptus:
"Pāles, Kirbīžu un Vilkenes pagasta izloksne".

~~Arhaisks~~ ^{Arhaisks} ~~Arhaisks~~ Ed. Šturms nolasa referātu :

„Kursas aizvēstures problēmas”

Referents uzrāda, ka minētā jautājuma noraidīšanai viņš izlietojis tikai Latvijas materiālus, kas ir vēl trūcīgi.

Ja noskaidrots, ka agrajā (no Kr. drīvēs - 400 p. Kr.) vidijā (400 - 800 p. Kr.) un ^{arī} pat vēlā drīvēs laikmetā pirmajā posmā Kurša ir dalījies divos novados: dienvidkursā, kur bij Klaipēdas kultūra, un ziemeļkursā.

Latvijās teritorijā Klaipēdas kultūra reprezentēta tikai atsevišķiem priekšmetiem. Ziemeļkursā diezgan lielā daudzumā atrodami akmens unkalnīni, smiltu unkalnīni un akmens krašmatu kapi. Nav skaidrības par šo unkalniņu etnisko piederību.

Dr. Engels domā, ka smiltu unkalnīni ir lībiešu ietekmēti un arī referents domā, ka tie pieder lībiešiem.

Sakarā ar to referents pakavējas pie būtīgā jautājuma par lībiešu agrāko drīvēs rīti un pēdējas domām, ka lībieši ir ^{imākuši} ~~imākuši~~ no Kuršas, bet ne agrāk par 11. g.

Vēlā drīvēs laikmetā otrā pusē (11-12 gs.) Dienvidkursā parādās ugunskaņi. Šai laikā kurši

alten Welkunst Schwedens). Ilustrēdams lekciju
gaisma, bildēm, lektors ieparūstinājās klātesošo ar
zoidru ausānes mākslu kopā ~~veidoti~~ ^{senim} laikiem. Vecāki
paraugi, kas pieder 11. un 12. g., tēlo gan kustības,
gan arī darādus skatus no bārnīcas dūtes un vēstures.
Un Birantijās ietekmi norāda ornamentā ar lauvām,
kas līdz pašā reidā atrodami arī Konstantinopoles audē-
mos. Īpatnīgi ir tā sauc. „merglu” virsūmi.

Sultāna Varas laikā ievēd gobelēnus. Faunā zoidru
māksla uzrāda jau importētas ^{industrijas raksturu,} ~~izstrādātas~~, kur ornamentā
tiek virūti pēc gatavi paraugu grāmatām.

Prof. Fr. Balodis pateicās re-
ferentam par interesantu prievēnerumu, kas rādīja zoidru
bagāto tekstilrūpniecību, kādas nav bijis latvijā.

Prievēdētāj : *Z. Rēze*

Rakstredis : *P. Kikauz*

Filologu biedrības 1934 g. 3. marta

sēdes protokols.

Priekšsēdētāji: L. Adamovičs, Ed. Šturms,

P. Ozoliņš, B. Zirnītis, F. Bičolis, K. Kurealts, F. Frimaniš,

K. Draviņš, V. Dambē, M. Ozoliņa, B. Blaksnīte,

B. Adamsons, Kr. Ančītis, K. Kurmiņa, A. Sipling,

B. Šenčeviča, V. Mauriņa, B. Šmite, B. Šnore, A. Šnore,

F. Bērziņš, F. Kauliņš, B. Bļese, A. Auniņ-Viņante,

V. Dambērgs, M. Lepiņa, B. Lāme, B. Mednis,

A. Bergmane, Z. Sirsone, P. Kikauka un prāvs

skaitis vīrs.

^{valodniecības un literatūras vēstures jautājumus, bet nāc. F. Lūde parādās 14. aprīlī.}

Priekšmēģinājums, kā ^{valodniecības un literatūras vēstures jautājumus, bet nāc. F. Lūde parādās 14. aprīlī.} pūnāxuti žurnāli:

Revue des Etudes Slaves, tome 13, fasc. 3, 4.

Quintōji Kalhà 1933.

Listy Filologicke, ročník 60, sv. 6.

Pēc tam cand. phil. F. A. Jansona

referāts: „Senā latviešu dievticība un tās
restaurēšanas iespēja.” Referāts, di-

binādamis un vainām un parakām, mēģina
noskaidrot latviešu dievticību un attīstību.

Latviešu dievticības parādās)kā radītājs, 2) kā ~~z~~ lop-

kopis un umkopis 3) un uā lalo tikumu sargātājs.
Latvian tika ir galvenā kārtā nabazu tika, tāpēc
ari šīdini ir lals vismazāk pret nabazo šķiru.

No laika sākuma latvian šīs bijis Debesi
Dios, tāpat kā citām indoeiropian lomkopji tautām,
bet latvianim pārjot uz umkopību, šis Dios
ir novilkts zemē, — šaurajā latvianu setā un sio-
viter darbības apkārē.

Tad referents apraksta jautājumu,
vai tagadējā laikmets ir iespējams atjaunot
agrāko latvianu dioticiību. Viņš konstatē, ka
latvianu dioticiība ir palikusi infantilisma stadijā.
Lai tagadējais latvianis varētu atgriezties pie
senās latvianu dioticiības, ir vajadzīgs 1) vai nu
atsaistīties no inteligences un kultūras sasniegumiem,
bet tas būtu pret Debesi lūcimu; 2) vai arī
neattiekties no inteligences un Eiropas kultūras,
bet gaidīt savu Mozu un savus praviešus, kas
lai kanonizētu un dogmatizētu to, kas ta-
gadnes cilvēkam būtu pieņemams. Kā lrešā
varbūtība atliek tika brīnuma iespēja.

Referātam sekoja visai drū-

vas pārrunas un pirmās pārrunātas, kurās piedalījās J. Kauliņš, V. Damberts, J. Nalda, J. Bērziņš, Bregžis un L. Adamovičs.

Prūķinīks: E. Blese

Rakstvedis P. Kikauka.

Filologu biedrības 1934 g. 14 aprīļa sēdes
protokols.

Piedalījās biedri: E. Blese, P. Kikauka, Arburds, A. Raulinaitis, Kr. Ancītis, Ž. Šenkerice, O. Rudzoka, A. Kalniņš, E. Šmite, E. Lāme, Ž. P. Ozoliņš, J. Bērziņš un vairāki vīti.

Prūķinīks E. Blese un, ka biedrībai pieņemtas grāmatas:

Listy Filologicke, Ročník 61, sešit 1, Praha 1934.

The English Hundred-Names by O. Anderson, Lund. 1934.

Chronique d'Egypte N° 17 janvier 1934

(Milles Rojaux d'art et d'histoire)

Eesti keel Tartu 1934.

(Akadēmiskā Emuškā Sēti Kirjastu)

Resena de Revistas, del Boletín "Emerita" Tomo I. 1933.

Nākamā sēde paredzēta 5. maijā.

Tad Prūķinīks J. Bērziņš referē par jau-

Ļaujums „Kur notika Saules kauja 1236 g.?”

Ja vīkietas divējādas domas: pirmkārt, ka minētā kauja notikusi pie Vie-saules (tagadējās Latvijas teritorijā) un otrs vīkats ir tas, ka kauja notikusi Lietuvā pie Šaulim.

Filologiski šis jautājums nevar tikt atrisināts, bet jautājums risināms zinīgi un vēsturiska pamata

Šai sakarā referents ilgāi paka-
vējas pie toreizējā politiskā stāvokļa un
mēģināja jautājumus, kādi politiski mērķi varēja
būt varēim, kas sūtīja krustnāvi karagājienā pret
līviem. Viena no šīm mērķiem varēja būt cēls
nodrošinātums un Polocku, ar kuriem jau toreiz
bijis saucis. Tādēļ divreiz jādomā, ka 1236 g.
varēja politiskā ekspansijā vērsās ~~uz~~ ^{uz} rītu-

miem. Tādēļ Saule vislabāk identificējama
ar Šaulim. Pieņemot šo vīkatu, kļūst ~~net~~
saprotams, kāpēc varēi atkāpams dravās caur
Zemgali, kur zemgali viņus saucis. Tad
arī saprotams, ka pēc Saules kaujas pret varēim
sacēlas Kurša.

Precisāms: oflora

Raksturo: P. Kikars.

Filologu biedrības valdes sēdes
protokols.

1934g. 24 aprīlī nr. 17. notika Filo-
logu biedrības valdes sēde, piedaloties biē-
dribes priekšniekam prof. E. Blum, priekšnieka
būdam prof. K. Straubergam un mācītājam
prof. Z. Kaulinam.

Valde nolēma, ka ieteicami par
vauarinām, kas tiks sarīkotas Romas viēnīcā
par godu itāliešu viēnīcai dr. A. M. Spekel,
27 latu (viēdesmit septiņu latu) apmērā
sēdrami ar biedrības līdzekļiem.

Priekšnieks: *S. Pleše*
Rakstveidā P. Kļāvaug.

Filologu biedrības 1934g. 5. maija
sēdes protokols.

Piedalījās biedri E. Dīls, J. Kšižanouskis,
A. Raulinaitis, A. Ābele, Z. Kaulinš, M. Arons

M. Tamužs, K. Straubergs, V. Petersons, A. Bērkalne,
P. Ozoliņš, N. Lapins, O. Freimanis, A. Kalniņš,
V. Mauriņa, J. Šmite, A. Stepe, V. Gutmane, K. Ancītis,
O. Rudorska, J. Bičolis, E. Blase, P. Kikauka, L. Ad-
moričs un daži otri.

Prūķināts ziņojums, ka Rīgā ierīkojis dr.
Anna Spexle, kas vēstures un arheoloģijas
sacelšanās nolikums referāts.

Iznācis Filologu biedrības raksts XIV krājums.
Prūķināts par pārtiku izārt prof. J. Endreimam pre-
lekcijas par rakstu redzēšanu, kas saules pā-
riet.

Iznācis lūgums no docentes A. Ābeles pi-
šķirt Fonētikas kabinetam Fil. biedrības rakstu
komplektu. Saules nolikums ievērot šo lūgumu.

Nākamā sēde paredzēta 8 septembrī.

Biedrībai pirmsūtītas grāmatas un žur-
nāli:

Language, Volume IX, Number 3, sept. 1933.

Language Monographs, Number XIV, December 1933.

Václav Machek, Recherches dans le domaine du lexique

balto-slave (Opera Fac. Phil. unio. Masarykianae)

Antonin Podlaha napsal K. Chytil v Praze 1933.

Starys Dabūis, Reformuodami pašyba pasi lengvinkim rašta, Kaunas 1934.
Starys Dabūis, Dr. Šlapelio zodyno kritika

Esti Keel 1934, № 2.

Vincent d'Indy, napsal V. Štěpán 1933 v Praze

Tad doc. E. Dils referē par

Kallimacha digresiju stila. Autora nolūks

ir muctēt Kallimacha fragmentu rekonstrukcijas

celus dibinotīs uz Kallimacha stila ārējām for-

mām. Kā rīcņa no raksturīgākām Kallimacha

īpatnībām ir viņa digresijas, t. i. novirī-

šanās no galvenā temata. Klarificēdam

Kallimacha digresijas referents atīmē tas dažādos

veidus, piem. negātīvo digresiju, lielo digresiju

un citas. Viņš konstatē, ka digresijās atro-

dama ne tikai Kallimacha himnās, bet

ari Aitijās un citos darbos. Šis apstākli

atļauj parīt un rekonstruēt darīs no atbrastim

Kallimacha fragmentim.

Darīs pierīmes pi referāta risaka

P. Kikauze un A. Bērkalne.

~

Pēc tam prof. Kšiřanovskis

runā par Mickeviča ^{maitar} darbu "Pans Tadeušs",

no kura urrakstīrānes parīt 100 gadu. Šī po-

ēma pūder vislielākām daļām polu literatūrā.
Pārmu drēbnieks rakstījis parīdē, skumdams pēe drūm-
tenus, kurp viņam nebij iespējams atgrieztis. Po-
īmai pāri urburtā it kā parakā atmosfēra, kas
aizrauj lantāju. Tās episko raksturu vēl vairāk
pastiprina tas apstākļis, ka notikumu drēbnieks ap-
raksta jau kā pagājušus. „Panā Tadeuša” ir arī
daudz triviālu daļas aprakstu.

Prūķiniks E. Bles pateicas referentam
par priekšlasījumu un lūdz, ~~izņemot~~ lai
savā jaunajā drēbnieka rītdā - Varīdā kur Kū-
zānārnā kump iedēlēt par profesoru, ^{viņi neizmirstu,} mūsu uni-
versitātē un Filologu biidriby.

Prūķiniks

E. Bles

Rakstvedis *F. Kikauņa*.

Filologu biidriby 1934 g. 8 septembra
sēdes protokols.

Piedalās biidri : F. Kauliņš, Arbuze, M. Bebrupe, A. Libiēte, J. Vīksne, A. Raudešepa, R. Freidenfelde, O. Rudovska, F. Bičolis,

E. Barakova, E. Bleke, M. Arons, A. Švete,
E. Sterste, T. Celms, M. Tamuzs, R. Malness, T. Zeids,
A. Apalups, N. Lapinš, K. Straubergs un prāvis
skatīt oīsū

Priekšindis E. Bleke, atklādams sīdi
ar uzrunu, pūmūi notikušās pārgrozības mūim
valstī un īrcake cerības, ka pēc notikušās
nacionālas atmodas mī filologu bīdības karbība
cītes jū roīgāk.

Pēc tam sūtnis Romā prof. A. Speke
referē par Itālijas kultūras ietekmi Baltijas
jūras austrumu piekrastē viduslaikos un atdūmīšanās
laikmītā.

Referents īvada āvirāda, ka sīnās
Romā imperijā bīj tīkme plīstīs uz rītim un
vakarim, turpētīm uz nīmelmīm ad tīkai ūāja līnija.
Seno romītu ekspansija nāa spējusi īiet Baltijas
piekrastē, jū starpā kā kīlis bīj īspraudusīs
germāņu cīlts.

Ar 13. gs. sākūmū Baltijas piekrastē
sākas jaūns pīrums. Krusta karī savīlno pīseuli
un sī savīlnojums ārīsmīdī cū nīmelmīm. Sāi laikā
Vīdusjūras kultūras centrs ī Vatikāns. Tāpēc Vatikāna

arhīvā atrodams daudz materiālu. Itālijā vērojami arī kartogrāfijas sākumi. No tomērījumu ģeogrāfijā raksturo, ka Baltijas nostādīta pabeigta lomā. Baltijai jūnā pieminēta tikai starp citu un kartēs tā rādīta neprecīzi. Pavisam ir 3 ģeogrāfiskās tradīcijas, kas nāk no Vidusjūras: 1) Vatikānā slepenā arhīvā ģeogrāfiskās vietas, 2) kartogrāfijas tradīcija un 3) Ptolomeja tradīcija. Visas šīs tradīcijas eksistē blakus, vienu otru neparidzina, līdz kāmēr 16. g. robežā, jauni veji, kas sagrauj Ptolomeja ^{ģeogrāfiju} (varu pār citādu prātīm). Šai laikā, kad sāc vīrties pasaules durvis, jauns solis ar priekšu ir ziemeļi, austrumi un itālišu norbes. Iespējamais itālišu ģeogrāfs Gastaldi 1540. g. izdod "Jauno Ptolomeju", kur divas karte uzturēti Līvoniem. Holandiņi, ar Merkatoru un Orteliju priekšgalā, beidzot sabieda mūsu rēmi ģeogrāfiskā kārtībā.

Otrs svarīgs moments ir ikonogrāfiskā rums un uzturētāji atbēlošana, kuras sācumi meklējami Itālijā. Arī polu kāriņā Stefana galma bij ļoti labi rēmetāji un grēreji.

Viņas par Baltiju snieguši arī

Daži pāreka
trās Inunciji, lapat Simons Dženga un Toskanas
liebheroga korespondents. Jezuīts ^{Posivino} Posivino rak-
stījis plašu rakstījumu par Livoniju.

Beigās referents parādīja vēl pi humānisms,
kung ahtistibā gājoni un nīmēlim pa divi celim:
pirmais un galvenais celis - Karalauči, otrs Polija. Humā-
nisms laimētā Jelgavā irplauks itāliski opera, ahtistis
„Comedij dell' arte“. Tri markis Pauluči bij viciā
persona, kas lila mīrā utemējis tā laika sa-
biedrisko dīvi.

Daūs pūbejūmus referentam vītāra
pūp - Arburons.

Priksnīki: Eblere

Rakstredis: P. Kinkaus

Filologu biedrības 1934 g. 6 oktobra sēdes
protokols.

Sēdē piedalās biedri: E. Bleis, Z. Kauliņš,
izglīt. ministrs L. Adamovičs, Z. Straubergs, K. Straubergs, E. Dīls,
Raulimaitis, B. Zirnītis, Z. Bicolis, Augstkalns,
A. Rūdovska, K. Kurealts, V. Maurite, B. Putniņš,

F. Freimanis, A. Aunin-Vigante, Z. Sērsons, M. Lepiņa,
M. Tamuvs, P. Ozoliņš, V. Dambē, A. Štepe, N. Lapins,
L. Bērziņš, P. Kikauka un daži vīri.

Sēdī atklāj priekšnieks E. Bļess. ~~Atklāj kādi~~ Sapulce
noklusās ~~no klausāmā~~ ieviešanas sēdes proto-
kolu, pārskatu par biedrības darbību iepriekšējā
gadā, revidijas komisijas ziņojumu, kā arī mant-
vīg sniegtas ziņas par kases stāvokli un tos
pieņem. Pēc tam biedrības valdes loceklis
vēlēšanas. Ar rīcībām proponē kandidātus
priekšnieka amatam. Profesors E. Bļess debējis 19 balsis,
prof. K. Straubergs - 1, un prof. L. Adamovičs - 1.
Ar to par biedrības priekšnieku uz 1934/5. gadu
ievēlēts prof. E. Bļess. Pārējos priekšniekus lo-
ceklis ievēl ar akklamāciju veicos: par priekšnieka
vietas izpildītāju un ~~bi~~ biedrības bibliotekāru ~~prof.~~
K. Straubergu, par rakstvedi ~~prof.~~ P. Kikauku,
par mānīni ~~prof.~~ Z. Kauliņu, par revidijas
komisijas locekļiem ~~prof.~~ F. Plāci un ~~prof.~~ E. Dīli,
par biedrības rakstu redaktoru Z. Endzelīnu.

Ziņojumi. No Latvijas sabiedrības Berlīnē
pieņācis raksts ~~veidā~~ ar uzskaidrojumu pūstēt

vācu žurnāls „Zeitschrift für osteuropäische Geschichte“
redakcijai latviešu vēsturisku darbus, kas šādos gadījumā
tās atūmeti minēti žurnāla bibliogrāfijā.

Pārkavēti rīcībā par biedrību nākamās gādē:

stud. phil. class. Frīdrihs Pampel, stud. phil. hald. Viktorija
Meinerte, cand. hist. Glebona Voicsehoņiča, stud. phil. class.

Harijs Dravins, stud. phil. hald. Nikolajs Namņikovs,

un cand. phil. Romāns Čerjulevičs.

Pēnēcis žurnāls Chronique D'Egypte № 18. (jūlijs 1934)

Tad seks J. Strauberģa referāts: 1615 g.

diņismu grāmatas chronoloģija. Referents ai-
rādē, ka latviešu garīgās literatūras sakumi meklē-
jami Rīģā. Latviešu diņismos, kas atrodas 1615 g.
grāmatā ir tulķotas no vācu diņismu grāmatām,

kas iedalāmes 5 posmos. Noskaidrojot darāto
iļķevumus chronoloģijā un saistārijos atvārtis,
referents nonāk pie rādījumi sērijārijimēģes:

1) ir iļķevies pīrādīt 1587 gada teksta atkarību
no tekstiem kas nodrukāti 1615 g.

2) un noskaidrot cēģ, kā šīs teksti nonāķuģi
Rīģeģā (?) un pārēģo 1587 g. redakģoru rokās.

3) Teksta analīģe ir derusi iļķpēģu veģģmā noskaidrot

laiku, kad unakstītas abas 1615 gada iedevuma
daļas un dūmes.

4/. Līdz ar to ir radusies dīpejā par vecāko latviešu
literatūras darbu un pamatu uzskārt nevis 1585 un
1586 gada iedevumus, bet šķa 1537 gada rokas
grāmatu, kas atilpināta 1615 gada iedevumā un
tādā kārtā latviešu literatūras sākumus var atbaidīt
par 50 gadiem atpakaļ.

Pārunās pūdalījās L. Bērziņš, Tamulis,
un E. Sil.

Priekšnieks: E. Blose

Rakstvedis P. Kikauņš.

Filologu biedrības 1934g. 3 novembra sēdes
protokols

Pūdalījās biedri E. Blose, Arbusovs, L. Ābele,
I. Ziriņis, I. Šenkeriē, M. Bēbrupe, O. Maurice,
F. Frimaniš, O. Rudovska, Z. Sērsons, K. Kurcalt,
K. Anētiš, K. Plukšs, K. Dravins, Augstkelns,
L. Svandere, R. Cesjulevičs, P. Ozoliņš, v. Darnbe,
A. Stepe, N. Namnieks, A. Sipling, L. Rātrmane,

M. Leriya, E. Šib, P. Kikavica un citāki citi.

Prisūnīks E. Bles un, ka pirsūtīts

grāmatas:

Праці Українського Наукового Інституту:

- 1) Українсько-Московська війна 1920г. (том. XV).
- 2) І. Івасюк: Кредитова кооперація на Україні.
- 3) Іван Зілинський, Карта українських говірок, Варшава 1933. (том XIV)
- 4) Др. Микола Лушкар, Наймолодша палеолітична цивілізація шиметілох в українській мові, Вержети 1933. (том I).
- 5) Eesti Keel 1934. № 4.

L. Folkloras krājumā lūdz Filologu biedrības rakstu veidamā (XIV) sējuma. Noleņij ievērot šo lūgumu. Turpat nolenij

ievērot ~~šādu~~ „Baltico-slavica“ redakcijas lūgumu slatē rakstu aprakstīt ar minēto izdevumu. Aprakstam norīkams pēdējais Filologu biedr. rakstu krājums.

Valodnieciskās sērijas sēde pabeigta pēc 2 nodaļām (17. novembrī).

Ar aklamācijai unimēti par kādām ūprīvējē

sēdē pabeigti:

klasiskie filol. studenti Frīds Pampē

balto filol. studente Viktorijs Meinerte

vestures kandidāte Elonora Voiceshoviča

klasiskie filol. studenti Marijs Draviņš,

balto filol. studenti Nikolajs Namniks.

filolog. kandidāts Romāns Čerjulevičs.

Pēc tam doc. E. Šils veicīsu referātu
persiešu dzejnieka Firdusi pieminai, no kura dūmīāns
pauit 1000 gadu. ~~Firdusi bija poēma, kas satur~~
~~varoņu un ~~10000~~ pantu~~ Ab ul Kasīns, kas dabujs
pivārdu Firdusi (t.i. „paradīziskais”) dīmīs Chorāsāns
pilsētā ap 934g. Viņa liētā pēma Šāh-nomē (t.i.
„Valdīmīku grāmata”) satur vairāk kā 60.000 pantu. Poēma
sarakstīta tīrā persiešu valodā, īpatnējā pantmērā,
kas pīlīdīmīnāms grīku hānkešīm (و-’-’). ~~Poēma~~
Vīclī dzejīmīk ^{smēlīs} ~~parādītā~~ no senīm, pa delāi jān
ālestā a tādāmīm, mīthīmūn īpīrīvījō lāiku nostātīm.
Poēma stāstīta par 50 valdīmīkīm, kas oaldģīstī
par pechlevī (=persiešu/tautā, pī kam kā sarkāns
pavīdīmīs ^{visam} eposam īt caurī drāmāhīkī a tēlētā
eīnā ītarp Irānu (=arīko persiešu/ un Turānu (=
turku un mongolu/tautām). Dažās epīkēs, pīēm.
Rustama un Zohareba eīnā, īr klīvīstās pavīstō-
mas arī Eīropes literātūrīs.

Otrās referents Dr. Zēvers īpazīdīmī-
nājā klāusītājus ar ^{„Par vecājām latvīšu vārdnīcām”} vecājām latvīšu vārdnīcām.

Referents īlgāk pakavējas pī 17g. sarakstītā Fīr-
kera vārdnīcās, kuras rokrakstīs glabājas Latvīšu

literāriskās biedrības bibliotēkā. Šo vārdnīcu parasti
nevar skatīt par pašā Firekera rakstītu, arī tā uzturēta,
ka tur atrodamā atsaušanās uz Adolfija 1685 g.
izdoto gramatiku, kas viņakurši pēc Firekera nāves.
Referents, iekļūstotams eksperts Siling ^{pakalpojums} ~~atbilst~~, ir rācis
pi atbilstuma, ka šo vārdnīcu rakstījis 2 personas:
pirmo daļu no sakuma līdz vārdim „vai krājat pirmi“
ir uzrakstījis pats Firekers, tāpat ^{arī} trešo, no vārda „snaust“
līdz beigām, bet vidējo daļu ir rakstījis citā per-
sonā, ~~kas~~ ~~tas~~ kuras vārds nerināms un kas tur
stāvējusi Limbažu mācītājam Liborijam Depkinam.

Šī pati persona ir pirmā cītējusi arī Adolfijā gram-
tikā.

No pārējām vārdnīcām referents
~~apzīmē~~ izsumā pakavījis pi Langija, Manča, Elgera,
Bresela, Liborija Depkina, Kaspara Elvera, Veigela,
Langes un 1782 gadi ^{izdotā} nerināmā autora vārdnīcām, at-
bilstoši arī 18-g. otrā pusē izdotā Peterpili darbu:
~~Среднорусские слова~~ ~~слова~~ ~~русские~~ ~~слова~~
словарникъ и азбукникъ, собранне въ Москвитиней
Особой, кур гандри пуні вārdu sakārtotiesi pati rei-
zarine Katrīna un kur 42. nodalījumā representēta
leisi, 43 latviešu un 44 krievu - livonu (t.i. kurse-

nieku) veloda. Referents nolēis, savu pārskatu,
ar 18. g. otrajā pusē izdotām nārdniecām, kuru rindas
vaināgo beidzamās laiks viņākusā Milenbahe-Ende-
lina latvīšu nārdniecā.

Priekšs: S. Hese

Rakstredis: P. Vīraun

Filologu biedrības 1934 g. 1. decembra sēdes
protokols.

Piedalījās biedri: E. Blūze, J. Lapīnī, F. Jansons,
K. Draoniš, L. Vīks, O. Rudovska, K. Kurcētis, Z. Sīrsonē,
F. Freimani, G. Putniņš, P. Orliņš, G. Šenkerice,
V. Mauriņe, M. Alksni, K. Kārdinī, R. Čerjulevič, V. Danke,
M. Birkerte-Sleime, A. Anuim-Vigante, P. Kikauka un
prāvis skaits vīru.

Pimākusī žurnala „Līsty Filologijā” 4-5 turtnīca (ročnik 61).

Priekšmīk pāteic oļēšanai

par biedriem nākamā sēdē:

Baltu fil. studentu: Riti Kurinū, Alīsi Leju-Tabakū,
un Annu Mierničē

Tad priekšmūks viņo, ka biedrība, die Gesellschaft für Geschichte und Altertumskunde in Riga - tūris 100 gadu jubileji (Fahrhundertfeier 1834-1934). Nolemj, ka šai gadījumā Filologu biedrības priekšmūks apraīs rīvētā biedrības ar rakstu.

Nolemj nākamā Filologu biedrības rakstu krājumu ~~aprunātā~~ veltit mirušajām leiv valodniekam Būgam.

Nākamā side paredzēte 12 janvārī.

Pēc tam doc. K Kārklīnš referē par tematu: „Vald. Zālīšā (Valzā) darbu idejas un kompozicija.”

Valdemars Zālīšs, ar pseudonimu Valdis, pagājušā gadusmitā unā pusē, kad notika cing starp jauno itarū un nacionālismu, notājas tautas kustības pusē. Viņam nepatika naida gars, ko kultūrijā Drejnies atrada savu ideālu kristīgā ticībā, daile un ētikā.

Sācumā Valdis star tūm tautiskam romantismam. Ari sentimentālais un individuālais romantiisms, kas parādās Bairona un viņa atdarinātāja Lermontova uterū, manēms viņa gēmbos.

Sākumā tīvu slāvēdams jaunajai strāvai Valdis no-
xlyva arī reālistiska ietekmē, no kam izveidojās viņa
imprecionisms, kas pirm. izpaucās „Steburage bērns”.

Urāudris uz laukiem, Valdis slavē lauku dabu un
to urškata par cilveku drīvas pamatu. Viņš lelpāt
tīlo arī censonu drāvi („Steb. bērns), pie kam viņa
censoni nait bojā, bet sasnide savu mērķi.

Reliģiskām problēmām Valdis piekarakas
„Steburage bērns” un „Zurī Brasā”. No reliģijās
izaug arī viņa ētika. Sakarā ar šo reliģisko-ētisko
pasauls urškata Valdis nosada Raini, kurā uris
apraksts kā mūsā un gorā vāju, tāpat Aspariju, Zamaiču,
Upīti, Veseli un dāvs ētis.

Valdi nodarbina arī mālestības pro-
blemā („Zurī Brasā”). Viņš rāda dievišķo mā-
lestību (Kute) un daimonisko (Milda)

Savos heidramajos darbos Valdis
piegrūz vīrību ne tikai saturam, bet arī formai
un parādās jau kā iāterojams mākslinēks.

Dažas piezīmes pie referāta ietīca

J. Lapīnš.

Prūkīnīks: Eflere

Rakīstādis P. Kīkaurig.

Pēc tam P. Kikaukas referāts: "Alkajs kā poli-
tisko cīņu un trimdas dejnieks." Paravējis pie
Alkaja skolijām, kur temat bija galvenā kārtā mīle-
stība un vīns, referents pāriet uz Lebas politiskām
notikumim 7/6.gs. pr. K. Šie notikumi ~~tie~~ stiprā
mērā atbalsojās Alkaja politiskās drismās, no kurām
jauni fragmenti atrasti Oksfordas papīrosos.

Sakarā ar politiskām cīņām, Alkajam nācās vairāk-
kārtīgi atstāt Lebu un doties trimdā - uz Pīriju,
un Egipti un arī, kā tas secināms no kāda
atrastā fragmenta, uz Ainu pie Marikas (Hebras) grī-
vas Transjās pusrastē.

No veģijām un jaunajiem fragmentiem
var saskatīt Alkaju ~~kā dramaturģu un dramaturģu~~
~~konceptuālu dramaturģu un dramaturģu~~ kā politiķi,
kas cīnījās par aristokrātu partijas ideāliem un
kā dejnieku ar mūzikāli un klonisku dejas formu.

Sarās pēdīmes pie referāta izkica

doc. E. Dīls.

Prezīnīks: *E. Dīls*

Rakstvedis: P. Kikaukas

Filologu biedrības ~~sēde~~ 1935 g. 2. februāra
sēdes protokols.

Pūdalījās biedri: E. Bļese, ^{P. Kikauka} R. Vipers, Z. Bērziņš,
V. Ginters, O. Rudovska, J. Zeids, K. Kurcalts, F. Freimanis,
S. Putniņš, S. Zinītis, V. Mauriņa, S. Šmite, Z. Abers,
M. Arons, L. Rātemane, M. Tamužs, V. Miņčonoks,
R. Maloss, A. Siplina, T. Celms un prāvis skaits vairs.

Priekšinieki rīn, ka prof. K. Rončevskis pārnējis pakārtības vēstuli par Filologu biedrības ap-
saciskumu sakarā ar K. Rončevska 60. jubileju.

Biedrībai pieņemta grāmata un žurnāli:

Language, Vol. VIII Number 3 sept. 1932.

Language Monographs Number XII. sept. 1932.

Chronique d'Égypte N° 19 Janvier 1935.

Spiry filozofiské fakulty: Vlad. Helfert: Jiri Benda, II část, Brno.

Eesti Riigi Kerkarhiivi Toimetised N° 2. un 3.

Eestima Rootsi-aege Kiindralkubernereri arhiivi katalog Tartu 1935.

Eesti Keel 1934 N° 5 un 6.

Televēsti par to, ka vārtīgs dāvinājums ~~ir~~ no
~~pināto~~ Kultūras fonda ir pieņemts Milēnbaka-Endelina
vērdnīcas pilns komplekts. Biedrības nolēmij ~~par~~

indeikt Kultūras fondam patēriču.

Ievēlāti par bērniem uzturētāja rēdī pietiekami:
kaltu filol. stud. Mirvaldis Šanēvičs, lauks. stud. Zanis
Šneimanis un Joma Rubene.

Pēc tam vēst. kandidāts M. Stepanovs,
referāts: „Dazi jauni dati par Airkraukles Seclē
uzskatām Vidzemes zemnieku pūlējuma”.

Par Airkraukles baronu Fridrihu Šūleu
valdības ir tas, ka ar savim „Zemnieku likumiem”
(Bauerrecht), ko Landtags noraidīja, Šūles ir tagis
par pirmo cīnītāju apspūsto zemnieku labē. Šādu
rīdoci par Šūleu ir pārdūri jau Janaus un Gabriels
Merkels. Taču daudzi Šūles atstātie dokumenti un
it sevišķi viņa vēstules liecina ko citu, un ko vē-
ribu jau gandrīz prof. Vipers.

Šūles darbību Peterpili, kurp viņš bij
vēlts, lai ^(pū galma) aištāvētu Vidzemes bruņnieku tiesības, ap-
gaismo viņa „Legationsberichte”. No šīm ziņojumiem
redzams, ka Pēteris III un it sevišķi Katrina II laika
Šūles ar gudru politisku aištāvēja muirnieku
intereses, šai nolūkā ielietodam keizarienes favo-
ritu Orlovu. Šūles strādāja pret arī mācītāja

Eizena plānīm, kas Peterpilī bij ierādīti lai panāktu
drumtkūšanas atcelšanu.

Kad Šūleam tomēr kļuva zināms, ka valdībe
iejaucis zemnieku lietās, viņš ieradams saous zemnieku
liikumus grūtijs arīstīgtis aelībai pīnītis. Bet tā
kā viņš bij vīdānī klīdus un ovis dousku vairāc
nekā prasīja generalgubernators Brauns, Landtags
sō liikumus atēls un līdā ar to beidris arī Šūlea
politiskā karjira : viņam bij jāatsakās no landrāte
amata.

Viss tas rāda, ka Šūles ir dantojūs uovis
zemnieku, bet muvīnīku īnteresīs.

Parrunēs pīdelījās F. Bērnīs, Līknīs un
Arons.

Prīkōnīks: *Šūle*

Rakstredīs :

1935g.
Filologu biedrība 2. marta sēdes protokols.

Pūdalījās biedri: Ē. Bļess, Z. Kauliņš, A. Lejā-
Tabaka, K. Plukis, V. Gutmane, Z. Viks, A. Airiņš,
A. Sipliņa, T. Veids, Ē. Kundziņa, Z. Sērmane, R. Melsens,
M. Danēvičs, P. Kikauris un četri vārdi.

Priekšnieks Ē. Bļess ziņo par pūruktim
izsnāgtu un grāmatām:

Language vol. I Numb. 3. Sept. 1933.

Stanislav Suda napsal B. Romačka, 1933

Vaclav Vorotny, napsal R. Urbanek, 1933.

Karel Hinterlecher napsal Fr. Slavik, 1933.

Fan Peisker, napsal Z. Šimák, 1933.

A. Stašek, napsal M. Husek, 1933.

Arnost Mukar, napsal Josef Paťa, 1933.

Vaclav Sladex napsal O. Jirani, 1934.

Oswald Balzer, napsal Fan Kapras, 1934.

Almanach České Akademie Věd a Umění, Ročník XLIV

Václava Hájka z Libočan Kronika Česka

Gramatický Rod, napsal K. Ročer, 1934.

Pūleikta vēstīšanai par biedri nākošā sēdē kalsta
fil. ~~hadente~~ ^{kan.} Valerija Birvinga.

Pēc tam nautnīks A. Goba nolasa referātu par Kronvalde nacionālismu.

Tagadējā laikā, kad pār pasauli velas nacionālisms vēlīs, Kronvalde visbiežāk piemin kā nacionālistu. Tairnību sakot, K-a nacionālisms neuzrāda neko sevišķi īpatnīgu. Bet šī par K-u ^{vis} ~~daud~~ runā, ~~daud~~ un ja viņš mums liekas mīļš, tad tam par īmeļu ir viņš temperaments un viņš aizrautība, ar kādu viņš xīnās pui kaušķiskās lietās.

Kā darba lauks, kur K. visvairāk strādāja, ir jāmīn vispirms kārtā valoda. Viņš visēnīgi išķāt, ka valoda nav tikai vienkāršs līdzeklis sarunātis, bet ka tā ir daudz kas vairāk, jo tikai ar mātes valodu cilvēks daudzele spēj attīstīt pilnīgi. Kā šodrīgs latviešu aizstāvis Kronvalde gan ziņotē (kaut gan laulātā draudne viņam bij uācīte), gan arī skolotāju konferencēs lietojis tikai latviešu valodu. K. radījis arī dažu jaunu latviešu vārdu.

Tāpat Kronvaldam ir nopelni skolas un latviešu auzināšanas uāturē, bet it sevišķi biedrību organizēšanā, kur viņš bija mērā sekmeja latviešu kopības darbu. Tai laikā, kad latviešu imklizence

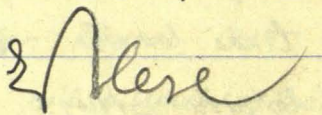
vēl neaprinājis latviešu tautas roļosās, Kronvelds pacēla ideju par latviešu tautas apvienošanu. Viņš domāja par mīļantiskām un pat par leģionu, kas pēc viņa pārdomām, austru pūgriņš latviešu melošanai caur grammatiku, tāpēc Kronvelds nolika liju latīņu burtu dēšanā.

Kā lielāko tikumu Kronvelds sludināja tēvzemes mīlestību un ~~ti~~ patriotismu. Par tautas mīlestības austru viņš uzskata savas tautas ^{un} vainas uzturēšanu, valodu, ~~pat~~ kā arī mūsu dzimenes parīšanu, tautas lielo dārdināšanu parīšanu un cindīšanu, seno tradīciju godēšanu un latviska pasaules uzskatu ieviešanu.

Savā dūcē Kronvelds parādījis kā latviešu tautas gods sargs; viņā dega pravētiskā kuēle un viņa darbi visur saskarēja ar viņa vērtībām.

Darīs jāitājāmus reprezentom priekšā līks prof.

E. Blū.

Priekšnieks:

Pakštadijs P. Kikars

Filologu biedrības 1935g. 6. aprīļa
sēdes protokols.

Piedalījās biedri: Ē. Blose, F. Kauliņš,
A. Štēls, Raulinaitis, F. Straulergs, Augstkalns,
Kurcāts, ~~J. J. J.~~ O. Rudovska, T. Zeids, Z. Frimani,
A. Mirmēce, V. Maurite, Ē. Zinītis, Z. Šenkerice,
Z. Svirsons, Z. Ēlksnīte, B. Aisīks, P. Orliņš, M.
Tamušs, A. Aunin-Vigante, P. Kikans un citi
vīri.

Prūķiniks ziņo, ka biedrībai pūstutis
žurnāla Eesti Kelle Arhiv ^{Toimetised, № 1.} ~~numurs~~ līdz ar priekš-
likumu - statūts rakstu aprakstī. Nolemij ūgaunij
valoda arhivam (Eesti Kelle Arhiv - Archives de la
langue estonienne) turpmāx sēdēt Fil. biedr. vaarstis,
saxat ar 15. krājumu.

Ar aklamācijā iūvelitā par biedri
ūpriekšējā sēdē pūstutis hāltu fil. kand. Valerija
Bērziņa.

Nāxamā sēdē 4. maijā.

Tad prof. Ludvigs Bērziņš runā par
tematu: „Ar un par prāvestu Kārli Kundriniņū”.

Referents uirāda, ka runāt Filologu biedrība
par Kārli Kundrīņu ir īpatnēji urdevums, jo Kundrīņš
tikai pa daļai pieder rakstniecībai. Ēstētiskā viņam
rakstniecības tendences gan nebij svešas, bet vēlāk
viņš pārgriezās praktiskām lietām. Tagad viņā -
kūšies viņa atmiņas ar vīroarhīvu: "Manā mūsā gājīmos",
kas apgaismo Kundrīņa personību.

Kundrīņam paliek jau 87 gadi, un ~~viņš~~
~~noņemamā~~ šajā ilgajā laika posmā viņš ir dūrojis
lidri tautas atbilstībai. Bet Kundrīņa mēnuaros
ir ierogājuma un bīrai garuma, bet arī plāsuma di-
mensija: - viņam bija plašs kontakts ar dažādiem
sabiedrības slāņiem. Savā labturībā viņš nebij vienkopusis, -
viņš laulāta draudzene bija uāciete, tāpat kā Kronvaldem.

Kad Kronvaldem apbedījot Kundrīņam nācās
kūst kāpa runu, tā atrada tādu pūvriāku Vidremi,
ka Kundrīņš pēc tam atināja un Smiltiņi, kur
viņš darbojas jau 87 gados.

Apskatot Kundrīņa personību ir iespējams
runāt vēl par trešo dimensiju - drūlyumu. Viņš
moraliskās īpaības un viņš jūtu pasaulē ir īpaus-
dusis darīs viņš drīves gadījumos, per kuriem

referents pastāsts no personīgām atmiņām.

Sapulece uzdod biedrības prezidijam
nodot K. Kundringam sveicinu rindā 85g. dzimšā-
nas dienā.

Pēc tam F. Straubergs sniegt
īsu ziņojumu par Stokholmas valsts arhīvā
atrodamiem materiāliem, kas attiecas uz Latviju.
Daudz materiālu ir par skolu dzīvi, par Gliku,
par pirmo latviešu teologu Keitenu. Šis arhīvs
ir bagātākais krājums mūsu kultūras pētīšanai
zvēdoy laicos.

Prūcīnīks: E. Blesē

Rakstotāis: P. Kīnauks,

Filologu biedrības 1935 g. 4. maijā sedes
protokols.

Piedalījās biedri: E. Bloze, P. Kikauka, Rauli-
naitis, L. Arbužovs, J. Aivars, B. Zirnītis, A. Tabaka,
B. Šenkoviča, L. Freimane, J. Freimanis, T. Zeids, Kr. Anotis,
A. Dugstkalns, L. Viks, M. Birkerte-Sleina, M. Lepika, F. Polersons,
V. Bīrziņa, A. Abele.

Priekšnieks ziņo, ka iņāvis Filologu
biedrības rakstu 15. krājums.

Pūfektī vēlēšanai par biedrīm nākamā
sedē: baltu filol. studente Elza Bērziņa un Liē-
tavas universitātes filol. kandidāts Petras Jonikas

Nākamā sedē paredzēts 7. septembrī.

Pēc tam Fāng Strauberga referāts: „Latviešu
katkismu tulkojumi 16. gs. pirmajā pusē.”

Stokholmas valsts arhīvā referents
ūvācis jaunus materiālus par 1585 un 1586 g. kat-
kismū. Rūpījs nav bijis šā katkisma tulkotājs,
bet tikai pārveidotājs, jo katkisms patirībā pār-
tulrots jau 16. g. s. pirmajā pusē (ap 1540 g.) pie
kam tulkojums iedarīts no lejas vācu valodas, kas

redzams no tam, ka latviešu katciems gandrīz pilnīgi
saskaņā ar leģendāru Enchiridiona tekstu. Daži bausļu
teksti ir bijuši tulkoāti latviešu valodā jau priekš
grāmatas Laiensibel, kas iznākusi 1525 g.

Tāpēc 1585. un 1586. gadā nav jā-
uriskata par latviešu literatūras sākumu, bet drīzāk
par latviešu literatūras pirmā posma nosēgumu.

Parrunās piedalījās E. Blesē un L. Andersson.

Priekšnieks: Blesē

Rakstvedis: P. Kikauka

Filologu biedrības 1935 g. 9. septembra sēdes protokols.

Piedalījās biedri: E. Blesē, J. Kauliņš, P. Kikauka,
O. Rudovska, P. Ozoliņš, N. Lapinš, Kr. Aneitis,
J. Freimanis, Novikova-Šules, E. Dīls.

Priekšnieks vīno, ka Pūgas Latviešu
biedrības zinātnu komiteja pārvērtījusi Filologu bi-
drībai komitejas rakstu krājuma M, A un M B burtnīcu,

lidi ar ~~to~~ priekšlikumu status rakstu apmaiņā.
Sapulce rakstu apmaiņai piekrit, sākot ar Filologu
biedrības rakstu 14. krājumu.

No „Biblioteka Instytutu Naukowo-Badaw-
czego Europy Wschodniej w Wilnie” ir ienācī lūgums
nosūtīt Filologu biedrības rakstu krājumus par
1933, 1934 un 1935 gadu (t. s. 13., 14. un 15. kr.). Lūgumu
nolemj īstrot.

Sapulce piekrit Filologu biedrības rakstu
apmaiņai ar Tomskas universitāti, sākot ar 13. krā-
jumu.

Karolīskai Universitātes bibliotēkai Upsalā
nolemj pieprasīt zinās par to, kas unācī ir
pieejamās Filologu biedrības rakstu I-D krājumus,
kurus turpinājumus tā lādē arī turpmāk sūtīt.

No Kultūras fonda nodeles ir pi-
nācī paziņojums, ka Kultūras fonda dome
piekritusi nodotamā ekvivalenta samazināšanai
no 100 uz 50 eksemplāriem.

Uzņemti ar aklamāciju par biedriem
iipriekšējā sēdē pūteikti: baltu fil. studente
Elia Bērziņa, un Lietavas universitātes fil.

fav. kandidāts Pēteris Joniņš (Petras Jonikas).

Pūfektis ievēlētānai par hēdru nākamajš
sēdē filoz. stud. Mārtiņš Ziverts.

Pārskats žurnāli un grāmatas;

Language, vol. XI, number 1. March 1935.

Language monographs, number XVI, March 1935.

Language volume X, number 4. December. 1934

Language dissertations, number XVIII, December 1934.

Akadēmilise Emakeele Seltsi Toimetised, XVI: Paul
Ariste, Eesti Sulghäälised, Tartu 1934.

XVII: Eesti Nimi, Tartu 1935.

Litky Filologicke, ročník 62, sešit.

Giinloji Kalba, 1935, Balandžio mėnuo, 4 isėjumai.

Eesti Keele Arhiivi Toimetised, N° 4 (Publications
des archives de la langue estonienne): Wotische
Sprachbogen, P. Ariste, Tartu 1935.

N° 3. P. Ariste, Mustlas - Sõnu Eesti Keels, Tartu 1935.

Tad doe. E. Štīls referē par Kallimacha
airplūvurotīm fragmentīm. Referents jai ilgāku laiku
pētējis Kallimacha stilu, sevišķi viņa digressijas.
Un to dibinādams viņš atrodis, ka Aristaineta
vēstule par Arontiju un Eidiipi ir atitāitijums no

Kallimacha Aitiju 3. gr., kur arī šis mīts bija
atbēlots un no kura fragments tagad atburti
Dakariņa papirusos. Salīdzinājuma rada, ka
Aristainetu ir interesējis tikai saturs un nevis
arējā forma. Tāpēc drausmīgā stila vietā Ari-
stainetam ir prozaisks atstāstījums un Kalli-
macha digresijas viņš ir vīlaidis, to mīts lix-
dams savus rētoriskos izteiciņus. Tomēr
dažās vietās Kallimacha stils spīd cauri un
viņa izteicieni ir saskatāmi it kā ar plūvuru.

Dažus jautājumus un pēriemes izteica
P. Kikauka un Z. Kauliņš.

Prēkšmē: Bleze

Rakstredis P. Kikauka

Filologu biedrības 1935. g. 5. oktobra sēdes
protokols.

Piedalās biedri: B. Bleze, Z. Kauliņš, P. Kikauka,
B. Dīls, K. Straubergs, L. Arbužovs, A. Ābele, A. Ta-
bāka, H. Fraviņš, B. Zirnītis, B. Šmite, V. Maurite,

J. Freimanis, T. Zeids, O. Rudovska, K. Dravins, K. Kurcalts,
K. Plukšs, J. Rukene, M. Skaidra, P. Ozoliņš, Kr. Ancītis,
L. Švandere, A. Sipliņa, V. Dambē, Z. Sīrsonē, O. Novikova-Šules,
V. Petersons, L. Rātermane, N. Lapins un vairāki citi.

Sēdī atklāj priekšnieks ģ. Bļese. Pēc no-
lasītā iepriekējās sēdes protokola rakstveidī P. Kikauka
sniedz gada pārskatu par biedrības darbību, ko sapulcē pieņem.
Revizijas komisijas vārdā ģ. Dīls ziņo, ka kase un dokumenti
atrasti kārtībā, bet mantzinis J. Kauliņš sniedz ziņas par
kases stāvokli. Kases pārskatu sapulcē pieņem.

Pēc tam priekšnieks ziņo, ka biedrības
prezidija pilnvaras ir izbeigušās un vēlami jauni biedri-
bas valdes locekļi.

Ar zīmītēm proponējot kandidātus priekšnieka
amatom prof. E. Bļese dabū 28 balsis un ir izvēlēts par
priekšnieku uz 1935./6. g. Rakstveidā P. Kikaukas
vīdā, kas atļūdzas no šī amata, ar zīmītēm beļoģt
izvēl ar 29 balsīm doe. K. Kārklīnu. Pārējos prezidijē
locekļos izvēl ar aklamāciju vecos: par priekšnieka
vietas izpildītāju un biedrības bibliotekāru prof. K. Strau-
bergu, par mantzini prof. J. Kaulīnu, par revīzijas
komisijas locekļiom prof. J. Plāki un doe. E. Dīls, par

Filologu biedrības rakstu redaktoru prof. F. Šndrelīnu.

Ar aklamāciju iestē biedru ieteikējā
sēdē piteikto stud. philos. Mārtinu Zivertu. Piteikts
vēlēšanai par biedru nākamajā sēdē cand. philos. un stud.
phil. balt. Kārlis Zarins.

Priekšnieks ziņo, ka prof. Fr. Balodis ir lūdzis
F. b. r. d. sējuma 2 eksemplārus. Sapulce nolēmy tūgumū
ievērot. Tāpat F. b. raksti ir turpmāk sūtāmi
Fonētikas kabinetam (ko pārrīnā doc. A. Abele),
Folkloras krātūrei un bez tam pilns rakstu kom-
plekts (I - XV kr.) ir nododāmi Filologijas fakul-
tātei nosūtīšanai uz Līpāju, ievērojot to, ka Lī-
pājas pilsētas valde ir dāvinājusi Filol. un filol. fa-
kultātei bibliotēku ar 3000 sējumū.

Priekšnieks ziņo par Filologu biedrībai pīnākusām grāmatām:

Grimtoji Kalba, 1935. 7 burtn.

Listy Filologicke, 1935, Ročník 62 sešit 2-3.

Language Dissertations, Number XIX, June 1935

Language, vol. XI, Number 2, June 1935.

Bibliografie Československých prací lingvistických
a filologických za rok 1932, část I

Novák, K. Slovník k českým spisům husovým 1934

J. Kapras, Miloslav Stieber, 1934.

B. Bydžovský, Bedřich Procházka, 1934.

J. Vorobnik, Božena Viková-Kunětická, 1934.

V. Vojtišek, Fan Bedřich Novák, 1934.

L. Nèderle Albin Stocký, 1934.

V. Tille, Soupis Českých Pohádek, dílu II, svazek I, 1934.

Travaux de l'Institut scientifique Ukrainien, (Varsovie):

Tome XII : A. Lotocki: Notes et souvenirs II-me partie. 1933.

• XIX : A. Yakoulin: Les Traités Moskovito-Ukrainiens
aux XVII-XVIII siècles 1934.

• XX : I. Chouheniv: Economie hydraulique dans le Bassin
du Dnièper en Ukraine.

• XXI : A. Lotocki: Notes et souvenirs, III-me partie, 1934.

• XXII : S. Siropoľko: L'Instruction publique en Ukraine
Soviétique, 1934

• XXIII : V. Joarjys: Utilisation des forces de la nature
dans l'économie de l'Ukraine et Caucase du Nord,
1934.

XXIV : Léonide Tchyzlevskij: La philosophie de Grégoire
Skovoroda, 1934.

Pēc tam A. Jansona referāts: „Brāļu
Kaudzīšu rīta mūsu literatūras vēsture”. Kāudriķis
drīvoja pārejas laikmetā no veco tradīciju sētas uz
jauno pasauli. Tas kas abus brāļus izrāva no viņu
agrākās drīves bija Turis Allunāns ar savim jaunajim
centīoniem. Bet neskatoties uz reliģisko kriticismu, kurā

pamatā bija ētiskie un racionālie principi, brāļi Kaudrītes nekad nezaudēja savu no tēva sētas mantoto pietāti pret reliģiju.

Tie paši motīvi, kas regulēja Kaudrīšu attiecības pret reliģiju, noteica arī viņu attiecības pret tā laika moderno individualismu. Viņi kritizēja jaunlatviskos uzskatus, kādi bija Pumpuram, Auseklim un citiem.

Literāriskās darbības laukā Kaudrītes vispirms atzīmējami kā kritiķi. Polemikā ar Pārstrautu Jāni, kas vicēlās sakarā ar Lautenbacha „Zalkša līgavu”, K. Matīss gan neguva panākumus, bet viņš sagatavoja cely Zeifertam, kas uzņēmās cīņu ar Lautenbachu un palika par uzvarētāju.

Sava literāriskā darbībā brāļi ir produ-
cējušies visos žanros, drāmu natskaitot. Viņu lirika palīdzēja nostāties 90-to gadu reakcijai pret tautisko skalumu. Ar savu kriticismu Kaudrītes nevērsās pret nacionālismu, bet tikai citā virzienā gribēja kalpot tautai, romantisma nētā likdami reālo.

„Mīrnīku laikos” Kaudrītes ir pietīstiski un racionālistiski drīves vērtētāji.

Vinu smieklī ir Gogola „smieklī eaur asarām”, — ne par
ulti Gogola ietekme ir saskatāma viņu darbā. Kaudrītes
ir pirmū lieli māksliniki, kas ar drojiski redzīgām acīm
vērojā latvīšu dzīvi.

Priekšnieks: E. Blese

Rakstredis P. Kikauka.

Filologu biedrības 1935. g. 2. novembra sēdes
protokols.

Pudalās buda: E. Blese, L. Bēzins, L. Arbuzovs,
A. Arpils, J. Siļone, K. Zariņš, J. Breimānis,
J. Zeiņš, B. Putuoni, K. Kavenets, B. Zīnītis, J.
Mēpiņš, J. Zariņš, L. Draņevičs, A. Hēzvalene,
M. Lepiks, J. Petersons, D. Dambis, M. Daugale,
J. Rubene, P. Ozoliņš un vairāki vāji.

Sēdi atabij priekšmens E. Blese. Nolasa
iēpreusēpā sēdes protokolē, kurā pēnem.
Ar auleamācijā veil par buda iēpreusēpā
sēdē pēkintā cand. pēl. un stud. pēl. balst.

labās iudicētas. Mīn vada darbā Plotīno būs, jo viņš vērsas Aristama lozumībā, tautas dēselē. Horonā arī 1) gura dotānes, 2) coudrejo, 3) vērtīgas rakstura īpašības: lula stabilitāte, koncentrācija, neapkurība. Valdemārs urosināja tautas spulma krāsān, bet uz cūnēnāz vērcināja to ar sām elastīgo gura, Horonā relatīvi cūantērs, viņš rezervētais spēnāz īpašās doirā, vārcēnānā darbā, viņš vērsās uz unōn. Herjōns L. Herjōnāz aizrāts, lai labāzā intelliģēncē būtu izturēz luf golan Horonā pāronēz, jo tas arī darba postēpdamāz, arī pīs darbam luf.

7. A. Javonāz vāz pārcēnēnāz Kē. Horonā loma mūnā uultīnāz vēsturē aizrāts, ka tautlīgās abundāz lozumēts nāt pretstāz pārcēnāz cēnēnāz. Dec. Herjōns un Herjōns divi vērcēnāz darbmēnāz: no pērnā vērcēnāz, filozofonāz īdēnāz, valdas uropdāz, vocer-nārcēnāz, no otrā romānāz cēnēnāz, no cēn-nārcēnāz cēnāz, mērcēnāz. Horonāz turpēnāz apgāz-mēz luf, atvordāz otrāz valdemāzāz uclānāz.

Unis tuloa Meres, Imants; vācu romantiska
mūzijs vīns beifas ar to nepastulerosānu.

Horona žurnālists darts apgāgnes darts;
Horona vēstis. Horona romāns darts
tās mūsa gra vēstis. Piemēram re-
prents notkardu pūstijums, kur labālis
džēro pēc vāras.

1) der lebende Lebnam, kas at-
grūzās atpauzē un dēro panem līf. Bāin
kungs traģēdijā spēlēj, jānēdji. Mūpīs
toerba.

2) Moni dēro p.m. Preaustrofma
slāvis, aasmāna mōds: i drēle.
Drēle žmītē, kur pelite olem. Jemō-
kais vīls tērbas slāvis.

3) Nāis saule. Kur saule po not-
ti opit, kur vīis saule.

4) Augsts saules valmos, vēstis
tēs un mātē. Drēle ut pē dāra.
Belem nar saure ar dēm, betar vel-
un.

5) Histogr tērbas - augstvēstis

Harvas darbs - gura mākslās uzturēšana
no bīfēijas. Nauroāta aufrīgāna
nar aspejāna bez pamalēgas uve-
vālas kultūras atvēdāna.

Debates pūdeļās prof. Z. Blese,
prof. S. Klen p. c.

Prezidents: *Z. Blese*

Ronkorsis K. Kūmeļis

Filologu sabītas 1935. g. 7. decembra
sēdes protokols.

Pūdeļās bādri: Z. Blese, K. Straubergs, Z. Häl-
bergs, O. Rudovska, N. Jansone, K. Ancitis, Z.
Jēnitis, J. Zērtis, E. Šenkance, B. Maurīte, E. Sūide,
K. Drowiņš, P. Kikūns, A. Akle, M. Dāniņš,
S. Petersons, M. Šerne, Z. Sironis, M. Daugule,
P. Ozoliņš, A. Apalups. Kā vusi pūdeļās P.
Kūmeļis, K. Dženis p. c.

Sēdi atvēlāj prezidents prof. Z. Blese. No-
losa eprevēšās sēdes protokolē, kaši pūdeļās.